

W numerze m.in.:

- ☞ Rada Ministrów przyjęła projekt zmian w systemie emerytalnym
- ☞ Dość niewypłacania wynagrodzeń
- ☞ Obywatelska Inicjatywa Solidarności - wzrost płacy minimalnej
- ☞ Notes Związkowca nr 73

DZIAŁ INFORMACJI
KK NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”

Spis treści

WYDARZENIA MIESIĄCA	3
Z OBRAD PREZYDIUM KK	7
POSIEDZENIE Z DN. 1.03.2011	7
POSIEDZENIE Z DN. 14.03.2011	9
POSIEDZENIE Z DN. 23 MARCA 2011	12
POSIEDZENIE Z DN. 29 MARCA 2011	13
Z OBRAD KOMISJI KRAJOWEJ	23
POSIEDZENIE W DNIACH 15-16 MARCA 2011R.	23
DZIAŁ DS. POLITYKI SPOŁECZNEJ	26
WSKAŹNIKI GUS.....	28
SZKOLENIA ZWIĄZKOWE	30
UZP.....	30
INFORMACJE RÓŻNE	30
DOŚĆ NIETYTUŁACANIA WYNAGRODZEŃ	30
PROTEST GÓRNIKÓW W KATOWICACH	31
OŚWIATOWA SOLIDARNOŚĆ DOMAGA SIĘ ODWOŁANIA MINISTER HALL.....	32
OBYWATELSKA INICJATYWA „SOLIDARNOŚCI”	33
STOP PRZEMOCY W PRACY	34
ARTYKUŁ MIESIĄCA	40
PRAWA PRACOWNICZE TO WOLNOŚCI OBYWATELSKIE	40

WYDARZENIA MIESIĄCA

Posiedzenia, opinie, spotkania, konferencje prezydium i Komisji Krajowej

7 marca - „Solidarność” rozpoczęła akcję zbierania 100 tys. podpisów pod projektem ustawy przewidującym wzrost płacy minimalnej do 50 proc. przeciętnego wynagrodzenia w Polsce. Związek jest inicjatorem projektu ustawy, ale z powodów formalnych powołał Komitet Inicjatywy Obywatelskiej, który tworzą przedstawiciele Związku: członkowie Prezydium KK oraz przewodniczący regionów i sekretariatów branżowych.

9 marca - szwajcarskim Nyon odbyło się spotkanie szefa „Solidarność” Piotra Dudy z prezydentem UEFA Michele Platiniem. Jednym z tematów rozmów była promocja „Solidarność” i jej historii podczas Mistrzostw Europy w 2012 roku. Prezydent UEFA Michel Platini potwierdził, że EURO 2012 będzie okazją do promocji „Solidarność” i jej dokonań. Ważnym tematem rozmów był też problem łamania praw pracowniczych w firmach sponsorujących polski futbol. *Wiem, jak ważna dla UEFA jest gra fair play. Jako „Solidarność” chcemy, że również sponsorzy polskiej piłki też grali fair w sprawach pracowniczych i by nie dochodziło tam do dyskryminacji związkowców* - powiedział Piotr Duda.

16 marca - obradująca w Łodzi Komisja Krajowa przyjęła uchwałę w sprawie przeprowadzenia akcji protestacyjnej. NSZZ „Solidarność” alarmuje: szybko rosną ceny, dramatycznie pogarsza się sytuacja polskich rodzin, zdecydowano więc o przeprowadzeniu 16 dużych manifestacji przed urzędami wojewódzkimi. Wszystkie protesty odbędą się w tym samym dniu. Niewykluczona jest też ogólnopolska manifestacja w Warszawie. O szczegółach działań zdecyduje prezydium Komisji Krajowej. W uchwale zaznaczono, że rząd nie realizuje w sposób wystarczający konstytucyjnego obowiązku ochrony osób najuboższych. W dokumencie związkowcy wezwali rząd m.in. do czasowego obniżenia podatku akcyzowego na paliwo, skierowania dodatkowych środków na walkę z bezrobociem i podwyższenia kryteriów dochodowych upoważniających do świadczeń z pomocy społecznej oraz ich wzrostu.

29 marca - na forum Komisji Trójstronnej szefowie związków zawodowych i pracodawców z Komisji Trójstronnej podpisali porozumienie w sprawie eliminowania przemocy w miejscu pracy. Jednym z podstawowych obowiązków pracodawcy jest zapewnienie pracownikom bezpiecznych warunków pracy. Coraz częściej zaczyna się przez to rozumieć również czynniki wpływające na dobry stan psychiczny pracowników. *Taka jest tendencja unijna, a jej wyrazem są dwa porozumienia europejskich partnerów społecznych. Jedno dotyczy stresu związanego z pracą a drugie nękania i przemocy w pracy* - powiedziała Barbara Surdykowska, ekspert NSZZ „Solidarność”.

31 marca - NSZZ „Solidarność” zaapelował do prezydenta o skierowanie do Trybunału Konstytucyjnego ustawy nowelizującej OFE. Z wnioskiem w tej sprawie wystąpił członek prezydium Komisji Krajowej Henryk Nakonieczny podczas spotkania prezydenta z partnerami społecznymi w sprawie zmian w systemie emerytalnym. *Naszym zdaniem dokument może naruszać konstytucyjne zasady ochrony praw nabytych czy zaufania społeczeństwa do państwa. Zaapelowałem też o jak najszybsze rozpoczęcie prac nad rozwiązaniami, które zapewniłyby bezpieczeństwo przyszłym emerytom. Chodzi o gwarancję waloryzacji środków gromadzonych na subkoncie zusowskim i wprowadzenie bezpiecznych subfunduszy. Razem z innymi partnerami społecznymi uznaliśmy też za konieczne rozpoczęcie dyskusji nad całym systemem ubezpieczeń społecznych* - powiedział Henryk Nakonieczny. Spotkanie było poświęcone nie tylko tej jednej ustawie, lecz całociowemu funkcjonowaniu systemu ubezpieczeń społecznych. Poruszono także temat samozatrudnienia i przypisanych tej formie pracy niskich składek ZUS-owskich. Henryk Nakonieczny namawiał Bronisława Komorowskiego, by aktywniej zaangażował się w dialog społeczny.

Protesty, manifestacje, spory, akcje strajkowe, zawarte porozumienia w zakładach pracy

2 marca - związkowcy, którzy zebrali się przed siedzibą Poczty Polskiej w Poznaniu, protestowali przeciwko przekształceniom urzędów pocztowych w agencje i w konsekwencji przeciwko zwolnieniu wielu tysięcy pracowników. W manifestacji wzięli udział związkowcy z wszystkich central związkowych oraz przedstawiciele samorządów lokalnych z Wielkopolski. Byli także klienci poczty. Ich przedstawiciel przekazał zastępcy wojewody bukiet kwiatów z prośbą o przekazanie z wyrazami wdzięczności - ministrowi J. Grabarczykowi. *Manifestacja jest wyrazem naszego protestu. Chcielibyśmy uniknąć strajku, ale wszystko zależy od postawy zarządu Poczty i politycznych decyzji rządu* - podkreślali związkowcy. Likwidacja ma dotknąć ponad 30 proc. obecnie działających placówek. Szacuje się, że w skali kraju może stracić pracę ok. 5000 osób. Z dotychczasowych doświadczeń wynika, że warunki proponowane przez zarząd Poczty nie przyciągają wielu chętnych do prowadzenia agencji szczególnie w mniejszych miejscowościach.

2 marca - w Warszawie odbył się protest przedstawicieli szkół wyższych przeciwko niskim nakładom na naukę i ograniczaniu swobody akademickiej. Manifestację, w której uczestniczyło ponad 200 osób zorganizowała Krajowa Sekcja Nauki NSZZ "Solidarność" przy udziale Krajowej Sekcji PAN NSZZ "Solidarność", Rady Szkolnictwa Wyższego i Nauki ZNP oraz studentów. Działania "S" wyższych uczelni poparło prezydium Komisji Krajowej i zaapelowało do posłów i senatorów o nieprzyjmowanie niekorzystnych dla środowiska naukowego zmian w prawie. Najważniejszy problem wyższych uczelni, czyli brak środków finansowych pozostaje nierozwiązany. *Ze względu na znaczenie nauki i szkolnictwa wyższego konieczne jest zwiększenie nakładów budżetowych na szkolnictwo wyższe. Ustawa w żadnym miejscu tego nie gwarantuje* - mówi Edward Malec, przewodniczący Krajowej Sekcji Nauki. Zdaniem związkowców niedoinwestowanie nauki i szkolnictwa wyższego jest jedną z przyczyn słabej pozycji Polski w budowaniu innowacyjnej gospodarki. *Ustawa jest również wstępem do prywatyzacji publicznego szkolnictwa wyższego. Świadczy o tym wprowadzenie odpłatności dla studentów za studiowanie na drugim kierunku studiów* - mówi szef Krajowej Sekcji Nauki. Będziemy monitorować prace w Senacie. Jesteśmy zdecydowani kontynuować akcję protestacyjną.

8 marca - w spółce PPG Polifarb Cieszyn zostało podpisane porozumienie, na mocy którego do pracy w tej firmie powrócił Mirosław Kitowski, zwolniony w grudniu ubiegłego roku przewodniczący zakładowej „Solidarność”. To efekt stałego, solidarnego nacisku na władze cieszyńskiej spółki. Zwolnienie Mirosława Kitowskiego z pracy podbeskidzka „Solidarność” odebrała jako uderzenie w związki zawodowe i próbę ograniczania ich działalności. Przeciwko jego zwolnieniu zaprotestowała także Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”. W obronie Kitowskiego związkowcy zorganizowali dwie pikety protestacyjne. Uczestniczyli w nich zarówno pracownicy Polifarbu jak i przedstawiciele innych zakładów z całego Podbeskidzia. Szef „Solidarność” w Polifarbie Cieszyn wrócił do pracy.

11 marca - związkowcy z Sekcji Krajowej Energetyki NSZZ Solidarność rozpoczęli spory zbiorowe we wszystkich grupach kapitałowych funkcjonujących w energetyce. Powodem sporów są niezrealizowane od wielu miesięcy żądania związkowców z „Solidarność”, dotyczące 10-procentowej podwyżki wynagrodzeń dla pracowników zatrudnionych w sektorze energetycznym. Związkowcy przypominają, że w niektórych grupach kapitałowych od kilku lat ustalane były tylko kilkuprocentowe regulacje płac lub też w ogóle podwyżek nie było. *Po likwidacji ustawy o kształtowaniu wynagrodzeń została tylko „kominówka”, dzięki której wyłącznie pensje pracodawców z automatu wzrastają minimum o wskaźnik inflacyjny, a szeregowi pracownicy nie mogą liczyć na nic* - powiedział Roman Rutkowski, przewodniczący Sekcji Krajowej Energetyki.

16 marca - odbył się protest przeciwko zwolnieniom grupowym w Poczcie Polskiej S.A. i likwidacji części urzędów pocztowych. Powodem protestu są plany zarządu Poczty Polskiej, które zakładają, że pracę w spółce może stracić ok. 8 tys. osób. Nawet 5 tys. z nich może

być objęte zwolnieniami grupowymi. Firma chce też zastąpić około 3 tys. placówek pocztowych agencjami. W miejsce jednego likwidowanego urzędu mają powstać 2-3 agencje. Zdaniem związkowców będzie to duży problem dla mieszkańców małych miejscowości i wsi, gdzie nie wszędzie powstaną agencje. *Będą oni pozbawieni usług, do których świadczenia Poczta została powołana* - powiedział Bogumił Nowicki, szef NSZZ „Solidarność” w Poczcie Polskiej. Związkowcy uważają, że niszczenie sieci dystrybucyjnej to pozbywanie się największych atutów firmy, co doprowadzi do zaniżania jej wartości. A to w sytuacji, gdy w 2013 r. uwolniony zostanie rynek usług pocztowych może oznaczać oddanie rynku konkurentom z zagranicy.

17 marca - ponad trzystu związkowców z wielkopolskiej „Solidarności” manifestowało przed fabryką mebli Matex w Starczanowie. Domagali się przywrócenia do pracy dziewięciu osób zwolnionych za działalność związkową. Wśród uczestników manifestacji w Starczanowie byli związkowcy m.in: z Poznania, Leszna, Piły, Złotowa, Wrześni i Śremu i innych miast. Nie zważając na zimno i coraz mocniej padający deszcz solidarnie domagali się przywrócenia do pracy zwolnionych działaczy „S” oraz poszanowania prawa pracowników do zrzeszania się w związek zawodowy. Na ręce przedstawiciela władz spółki przekazany został list skierowany do prezesa firmy (ten ponoć był na rozmowach handlowych w Niemczech) podpisany przez przewodniczącego wielkopolskiej „S” Jarosława Lange. Zwolnieni pracownicy Matexu już odwołali się do Sądu Pracy. Zarząd Regionu złożył w Okręgowej Inspekcji Pracy wniosek o przeprowadzenie szczegółowej kontroli dokumentów firmy dotyczących czasu pracy, wynagrodzeń, warunków bhp.

18 marca - w Katowicach odbyła się demonstracja górników ze wszystkich spółek węglowych. Wśród przyczyn protestu związkowcy wymienili m.in. próby pospiesznej prywatyzacji górnictwa, zapisy ustawy o zasadach wykonywania niektórych uprawnień Skarbu Państwa, przekazujące nadzór właścicielski nad spółkami węglowymi z resortu gospodarki do resortu skarbu, a także negatywne zmiany w prawie górniczo-geologicznym. *Dodatkowo bardzo napiętą sytuację mamy w Katowickim Holdingu Węglowym, która związana jest z dramatycznym stanem finansowym tej spółki. Na to wszystko nakładają się bardzo trudne negocjacje w Jastrzębskiej Spółce Węglowej i w Kompanii Węglowej związane z podwyżkami płac* - tłumaczył szef górniczej „Solidarności” Dominik Kolorz.

21 marca - Sekcja Emerytów i Rencistów NSZZ „Solidarność” Regionu Gdańskiego zorganizowała pikietę pod Pomorskim Urzędem Wojewódzkim w Gdańsku. Pikieta rozpoczyna akcję protestacyjną, ogłoszoną przez Komisję Krajową w obronie osób najuboższych. *Musimy pamiętać, że to dzięki postawie dzisiejszych emerytów powstała „Solidarność”, w znacznej części dzięki nim mierze Polska odzyskała wolność* - mówił Krzysztof Dośła, przewodniczący Regionu Gdańskiego „S”. Protestujący domagali się wprowadzenia dodatku drożyznianego, rekompensującego rosnące codzienne wydatki, systematycznego przeprowadzania waloryzacji, pokrywającej wzrost kosztów utrzymania oraz poprawy dostępu do usług medycznych. Zwracano uwagę, że wprowadzona przez rząd Donalda Tuska podwyżka podatku VAT spowodowała wzrost kosztów utrzymania o 10 proc. Przyznana od 1 marca 2011 r. waloryzacja wynosi zaś netto 2,5 proc., zaś ceny żywności, lekarstw oraz inne podstawowe koszty utrzymania rosną w przerażającym tempie. Podkreślano, że rząd nie robi nic w celu poprawy sytuacji materialnej najuboższych obywateli. Petycję z żądaniami złożono na ręce Romana Zaborowskiego, wojewody pomorskiego. *Będziemy protestować aż do chwili, kiedy sytuacja nie ulegnie poprawie* - zapowiedział Krzysztof Dośła.

28 marca - oświatowa „S” zaczęła zbieranie podpisów pod petycją w sprawie odwołania ministra edukacji, Katarzyny Hall. Reforma systemu oświaty skończy się prywatyzacją i „amerykanizacją” oświaty. To znaczy, że najbiedniejsze, najgorzej wyposażone będą szkoły samorządowe. *Jeśli będziemy chcieli wysłać nasze dzieci na studia, będziemy musieli wysłać je do prywatnych szkół* - ostrzega Ryszard Proksa, przewodniczący Sekcji Krajowej Oświaty. Jeden z zarzutów związkowców wobec ministra edukacji, to danie wolnej ręki samorządom w sprawie zamykania szkół.

Inicjatywy podejmowane przez NSZZ „Solidarność”

2 marca - w historycznej Sali BHP w Gdańsku odbyło się kolejne spotkanie z cyklu sześciu poświęconych rozwojowi związku w regionach. Tym razem udział w nim wzięła grupa regionów północnych: Gdański, Warmińsko-Mazurski, Bydgoski, Słupski, Toruńsko-Włocławski oraz Elbląski. Spotkanie było bardzo owocne, regiony przekazały bardzo wiele ciekawych pomysłów i inicjatyw. *Należy odebrać to za dobrą kartę współpracy na przyszłość, ponieważ dzisiaj musimy wszyscy aktywnie włączyć się w rozwój związku i współpracować na jego rzecz* - mówi Kacper Stachowski, szef Działu Rozwoju Związku. W nowej koncepcji terytorium Polski zostało podzielone umownie na sześć części, grupując regiony „Solidarności”. Każdą z grup będzie się opiekował koordynator odpowiedzialny za wprowadzaną strategię, którego zadaniem jest wspieranie regionów w bezpośrednich akcjach.

11 marca - Jego Świątobliwość Benedykt XVI podziękował przewodniczącemu KK za list, który skierowali do Ojca Świętego członkowie Komisji Krajowej. Papież zdaje sobie sprawę, że wiadomość o dekrete beatyfikacyjnym Jego Poprzednika była bardzo oczekiwana przez Polaków, dla których Jan Paweł II „był przewodnikiem w wierze, prawdzie i w wolności”. Ojciec Święty zapewnił, że w modlitwie poleca Bogu wszystkich członków NSZZ „Solidarność” oraz ich bliskich.

19 marca - replika krzyża, który powiesili strajkujący w sierpniu 1980 r. robotnicy, została poświęcona w historycznej Sali BHP. Na uroczystości w Sali BHP zgromadzili się m.in. członkowie stowarzyszeń kombatanckich z Trójmiasta oraz przedstawiciele krajowych i regionalnych władz związku, zastępcy przewodniczącego Komisji Krajowej Tadeusz Majchrowicz i Bogdan Biś oraz Krzysztof Dośła. Wśród gości był również Tadeusz Fiszbach. *Cieszę się, że możemy spełnić wolę wielu z państwa, aby ten krzyż wrócił na swoje dawne miejsce* - powiedział Tadeusz Majchrowicz. Poświęcając replikę krzyża z sierpnia 1980 bp Ryszard Kasyna, biskup pomocniczy diecezji gdańskiej zaznaczył, że 30 lat temu znaku krzyża nie mogło zabraknąć na tej Sali. *Krzyż jest znakiem nadziei. Przypomina o Bogu, ale również przypomina o drugim człowieku. Dlatego nasze życie musi być oparte na miłości, przyjaźni, zrozumieniu i solidarności* - powiedział bp. Kasyna. Krzyż w Sali BHP został zawieszony podczas strajku w sierpniu 1980 r. Przetrwiał nawet stan wojenny, później zaginął. Niestety do dzisiaj nie odnaleziono oryginalnego krzyża, dlatego w wyremontowanej Sali BHP zawisła replika.

25 marca - Dominik Kolorz został wybrany nowym przewodniczącym Zarządu Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ „Solidarność”. Na szefa górniczej Solidarności zagłosowało 157 z 169 delegatów biorących udział w głosowaniu. *Dziękuję za zaufanie i dziękuję także tym delegatom, którzy na mnie nie głosowali, bo to zmobilizuje mnie do jeszcze cięższej pracy* - powiedział Kolorz tuż po ogłoszeniu wyników głosowania. Wybór nowego przewodniczącego Śląsko-Dąbrowskiej „Solidarności” był najważniejszym punktem IX Walnego Zebrania Delegatów. W trakcie zebrania przewodniczący Piotr Duda złożył rezygnację w związku z wyborem na stanowisko przewodniczącego Komisji Krajowej. Wzruszony zaznaczył, że to dla niego bardzo trudny moment, ponieważ dla Śląsko-Dąbrowskiej „Solidarności” pracował przez 16 lat. Podziękował działaczom za wspólną pracę. Piotr Duda został uhonorowany Złotym Medalem Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ „Solidarność”.

Z OBRAD PREZYDIUM KK

POSIEDZENIE Z DN. 1.03.2011

Apel Prezydium KK nr 48/11

ws. ustawy o zmianie ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym, ustawy o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki” uchwalonej przez Sejm dnia 4 lutego 2011 r.

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” apeluje do Posłów i Senatorów o wprowadzenie zmian w procedowanej w Senacie RP ustawie o zmianie ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym, ustawie o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki oraz o zmianie niektórych innych ustaw” postulowanych przez środowisko Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”. Akt ten w obecnym kształcie jest szkodliwy dla polskiej nauki i szkolnictwa wyższego.

Prezydium KK nie podważa potrzeby przeprowadzenia niezbędnych reform w nauce i szkolnictwie wyższym. Uważamy jednak, że ze względu na znaczenie tych dziedzin w budowaniu innowacyjnej gospodarki konieczne jest przede wszystkim zwiększenie nakładów budżetowych na naukę i szkolnictwo wyższe. W tym kontekście niepokojący jest brak w ustawie takich zapisów.

Nakłady na naukę i szkolnictwo wyższe są w Polsce bardzo niskie, należą do najniższych w Unii Europejskiej. Finansowanie nauki i szkolnictwa wyższego w budżecie państwa na 2011 rok wskazuje na dalsze lekceważenie przez rząd znaczenia tych dziedzin dla rozwoju gospodarczego, społecznego i kulturowego kraju. To głębokie niedoinwestowanie należy do istotnych przyczyn niepowodzeń w budowaniu innowacyjnej gospodarki w Polsce.

Dotychczasowy status pracowników naukowych gwarantuje niezależność od wpływów politycznych i daje możliwość swobodnej pracy naukowej. Niestety nowelizacja ustawy zmienia ten stan rzeczy. Obawiamy się, że wbrew założeniom ustawodawcy nastąpi dalsze obniżenie poziomu nauki w Polsce.

Jeszcze raz apelujemy - Ratujmy polską naukę !

Decyzja Prezydium KK nr 49/11

ws. opinii o projekcie rozporządzenia MPiPS w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” nie wnosi uwag do projektu rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 stycznia 2011 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Stanowisko Prezydium KK nr 50/11

ws. Narodowego Dnia Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”

1 marca 2011 roku, w sześćdziesiątą rocznicę zamordowania przez komunistów członków IV (ostatniego) Zarządu WiN, z ppłk. Łukaszem Cieplińskim ps. „Pług” na czele, obchodzimy po raz pierwszy Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”.

„Żołnierze Wyklęci” - nigdy nie złożyli broni, nie poddali się okupantowi hitlerowskiemu i sowieckiemu. Poświęcili młodość, siłę, zdrowie, a nierzadko też życie wierząc, że dla Ojczyzny warto oddać to co najcenniejsze.

Ich niezłomny patriotyzm stał się symbolem do naśladowania dla późniejszych zrywów niepodległościowych, również dla pokolenia „Solidarności”.

W imieniu NSZZ „Solidarność” składamy Im hołd i dziękujemy, że Ich wiara przeniesiona przez dziesięciolecia dała nam siłę do walki o Niepodległą Rzeczpospolitą.

Decyzja Prezydium KK nr 51/11

ws. zgody na użycie nazwy i znaku graficznego NSZZ „Solidarność”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wyraża zgodę na użycie nazwy i znaku graficznego NSZZ „Solidarność” na stronie internetowej Spółki z o.o. „Solkarta”.

Decyzja Prezydium KK nr 52/11

(do użytku służbowego)

Decyzja Prezydium KK nr 53/11

(do użytku służbowego)

Decyzja Prezydium KK nr 54/11

ws. udzielenia upoważnienia do reprezentowania NSZZ „Solidarność” przed Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej w związku z przyjętym do realizacji projektem „Wsparcie dialogu społecznego w firmach Ochrony oraz sieciach super- i hipermarketów”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” działając na podstawie § 42 ust. 7 Statutu NSZZ „Solidarność” upoważnia:

- Bogdana Bisia - Zastępcę Przewodniczącego KK NSZZ „Solidarność”,
- Jerzego Jaworskiego - Skarbnika KK NSZZ „Solidarność”

do reprezentowania NSZZ „Solidarność” przed Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej w celu podpisania umowy o dofinansowanie projektu i tym samym do podejmowania decyzji wynikających z podpisanej umowy o dofinansowanie projektu: „Wsparcie dialogu społecznego w firmach Ochrony oraz sieciach super- i hipermarketów”.

Decyzja Prezydium KK nr 55/11

ws. nominacji na członka i zastępcę członka Komitetu Wykonawczego Europejskiej Konfederacji Związków Zawodowych

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” nominuje na nową kadencję 2011-2015 na funkcję członka Komitetu Wykonawczego Europejskiej Konfederacji Związków Zawodowych Piotra Dudę, a na zastępcę członka Komitetu Wykonawczego Andrzeja Adamczyka.

Decyzja Prezydium KK nr 56/11

ws. Krajowego Koordynatora Straży

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” realizując apel nr 4 przyjęty podczas XXV Sesji Krajowego Zjazdu Delegatów NSZZ „Solidarność” powołuje Aleksandra Piwońskiego na funkcję Krajowego Koordynatora Straży przy grobie błogosławionego męczennika ks. Jerzego Popiełuszki.

POSIEDZENIE Z DN. 14.03.2011

Decyzja Prezydium KK nr 57 /11

ws. upoważnienia dla Rady Sekcji Krajowej Kolejarzy do negocjowania i podpisania Protokołu dodatkowego nr 4 do ZUZP dla pracowników zatrudnionych w PKP CARGO S.A.

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, działając na podstawie § 41 Statutu NSZZ „Solidarność” oraz art. 24128 Kodeksu pracy stwierdza, że organem właściwym do zawierania Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy jest Rada Sekcji Krajowej Kolejarzy NSZZ „Solidarność”.

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” upoważnia Radę Sekcji Krajowej Kolejarzy NSZZ „Solidarność” do negocjowania i podpisania Protokołu dodatkowego nr 4 do Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla pracowników zatrudnionych w PKP CARGO S.A.

Radę Sekcji Krajowej Kolejarzy reprezentują:

- Marek Podskalny - Zastępca Przewodniczącego Sekcji Krajowej
- Józef Wilk - członek Rady Sekcji Krajowej.

Decyzja Prezydium KK nr 58/11

(do użytku służbowego)

Decyzja Prezydium KK nr 59/11

(do użytku służbowego)

Decyzja Prezydium KK nr 60/11

ws. zgody na użycie znaku graficznego NSZZ „Solidarność”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wyraża zgodę na użycie nazwy i znaku graficznego NSZZ „Solidarność” na plakatach zapraszających na przesłuchanie organizowane w dniu 18 kwietnia 2011 r. w Gdańsku przez Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny ws. opinii rozpoznawczej Komisji Konsultacyjnej ds. Zmian Przemysłowych dotyczącej „Pomocy państwa dla przemysłu stoczniowego”.

Decyzja Prezydium KK nr 61/11

ws. opinii do Założeń do projektu ustawy o zmianie ustawy - Ordynacja podatkowa oraz o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (projekt z dnia 10 lutego 2011 r.)

W założeniach do projektu ustawy o zmianie ustawy Ordynacja podatkowa oraz o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych w części dotyczącej ordynacji podatkowej znajduje się propozycja zróżnicowania wysokości opłaty za wydanie interpretacji. Wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej może złożyć każdy zainteresowany: podatnik, płatnik lub inny podmiot, w tym także osoby nie mające miejsca zamieszkania lub siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Zaproponowano podwyższenie opłaty za złożenie wniosku o interpretację indywidualną z 40 zł do wysokości 1000 zł, które obejmie wnioskodawców, znajdujących się we właściwości tzw. dużych urzędów skarbowych czyli między innymi: podatkowe grupy kapitałowe, banki, zakłady ubezpieczeń, jednostki działające na podstawie przepisów o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, oddziały lub przedstawicielstwa przedsiębiorstw zagranicznych.

Podwyższenie opłaty za złożenie wniosku o interpretację indywidualną z 40 zł do wysokości 1000 zł jest za wysokie. Na etapie założeń do projektu wątpliwości budzi czy zaproponowany zakres podmiotowy jest ostateczny, a opłata nie ulegnie zwiększeniu w stosunku do innych podmiotów, dlatego docelowa opinia może zostać przekazana po otrzymaniu projektu zmian. Sposób argumentacji zaproponowanych zmian w zakresie wysokości opłaty za indywidualne interpretacje jest nie do zaakceptowania ze względu na porównanie kosztów wydania interpretacji przez państwowe urzędy z cenami wolnorynkowymi stosowanymi przez firmy doradztwa podatkowego. Próbuje się w ten sposób przerzucić koszty wynikające z niejednoznacznych przepisów na podatników.

Podkreślić należy, iż zgodnie z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego „w zasadzie nie jest dopuszczalne dokonywanie zmian obciążeń podatkowych w ciągu roku podatkowego. Ponadto zmiany w regulacji prawnej podatku dochodowego od osób fizycznych powinny być ogłaszane co najmniej na miesiąc przed końcem poprzedniego roku podatkowego”.

Decyzja Prezydium KK nr 62/11

ws. opinii o Prezydenckim projekcie ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” po zapoznaniu się z Prezydenckim projektem ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych stwierdza:

Krytycznie ocenić należy rozwiązania, które stanowią barierę znacznie ograniczającą zakres podmiotowy prawa do ponownego ustalenia wysokości świadczenia emerytalnego. Z projektu wynika, że z prawa tego będą mogły skorzystać wyłącznie osoby, które nie będą pobierać emerytury wskutek zawieszenia przez okres co najmniej 30 miesięcy i to o ile zaprzestaną nie tylko zatrudnienia, ale także prowadzenia jakiegokolwiek działalności stanowiącej tytuł podlegania ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym. Przyjęcie tych rozwiązań spowoduje, że z możliwości ponownego obliczenia wysokości emerytury skorzysta znikoma liczba świadczeniobiorców.

Decyzja Prezydium KK nr 63/11

ws. opinii o projekcie rozporządzenia MPiPS zmieniającego rozporządzenie w sprawie programów specjalnych

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” nie wnosi uwag do projektu rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej zmieniającego rozporządzenie w sprawie programów specjalnych

Decyzja Prezydium KK nr 64/11

ws. opinii o projekcie rozporządzenia RM w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzór formularzy „Niebieska Karta”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wnosi następujące uwagi do projektu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 lutego 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzór formularzy „Niebieska Karta”:

- W projekcie rozporządzenia (par. 2 pkt 1, par. 3 pkt 1) brak jednoznacznego określenia osoby dotkniętej przemocą w rodzinie. Trudno przyjąć, aby w tej sprawie wystarczające było samookreślenie się osób jako poszkodowanych, chociaż subiektywnie mogą to tak oceniać. Szczególnie dotyczy to przemocy psychicznej, w której trudno o potwierdzenie wyraźnych zewnętrznych objawów przemocy.

W naszym systemie prawnym decyzje w takich sprawach podejmie sąd, czego opiniowane rozporządzenie nie przewiduje.

- W projekcie proponuje się, aby wobec rodziny - objętej procedurą przeciwdziałania przemocy (par. 2 pkt 12) - prowadzone były działania w okresie nie krótszym niż rok. Biorąc pod uwagę, że przejawem przemocy może być jednorazowa przemoc, za którą sprawca przeprosił i zadośćuczynił, co zostało przyjęte przez stronę pokrzywdzoną, a wzajemne relacje układają się dobrze i żadna z dorosłych osób nie życzy sobie monitorowania, trudno dostrzec uzasadnienie dla tego rodzaju rocznej procedury.
- Projektowane procedury Niebieskiej Karty wymagają, aby pracownik socjalny bądź policji uzyskał szczegółowe informacje na temat sytuacji osoby dotkniętej przemocą w rodzinie, osoby jej stosującej oraz zebrania danych o członkach rodziny. Szczególnie jest to trudne w przypadku ofiary, która musi przechodzić tak przykrą procedurę i udowadniać wobec różnicy zdań w rodzinie, że jest ofiarą. Tak szerokie uzyskiwanie informacji nie jest uzasadnione szczególnie w sytuacji jednorazowej przemocy, jaka miała miejsce pomiędzy dorosłymi osobami, które nie życzą sobie interwencji w ich sprawie. Dla takich sytuacji powinna być przewidziana odrębna procedura, mniejszy zakres zebranych informacji i nie kierowanie ich spraw do Zespołu Interdyscyplinarnego.
- Projekt rozporządzenia nie przewiduje procedury odwoławczej od założenia Niebieskiej Karty, np.: w postępowaniu sądowym czy administracyjnym.
- W uzasadnieniu projektu zawarto stwierdzenie, że proponowana regulacja nie spowoduje skutków finansowych dla budżetu państwa oraz dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Szkoda, że zapomina się o pracownikach, którym dodaje się zadań lub rozszerza zasadniczo już wykonywane, a nie przewiduje się zwiększenia środków finansowych na wzrost ich wynagrodzeń. Za jakiś czas może okazać się, że choć mamy znakomicie wykształcone kadry służb społecznych, to nie będzie kto miał pracować i rozwiązywać problemów w tej dziedzinie.

POSIEDZENIE Z DN. 23 MARCA 2011

Decyzja Prezydium KK nr 65/11

ws. udziału KK NSZZ „Solidarność” w charakterze partnera w projekcie międzynarodowym o roboczym tytule: „Promowanie rozwoju dialogu społecznego poprzez mediacje” przygotowanym przez Instytut Nauk Politycznych Uniwersytetu w Grenoble

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wyraża zgodę na udział Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” w charakterze partnera w projekcie przygotowywanym przez INP Uniwersytetu w Grenoble o roboczym tytule: „Promowanie rozwoju dialogu społecznego poprzez mediacje”, co jest jednoznaczne z podpisaniem wymaganego Listu Intencyjnego.

Jednocześnie upoważnia:

- Bogdana Bisia – Zastępcę Przewodniczącego KK NSZZ „Solidarność”,
- Jerzego Jaworskiego – Skarbnika KK NSZZ „Solidarność”

do reprezentowania NSZZ „Solidarność” przed LIDEREM i tym samym podejmowania decyzji wynikających z podpisania Listu Intencyjnego.

Decyzja Prezydium KK nr 66/11

ws. udziału KK NSZZ „Solidarność” w charakterze partnera w projekcie międzynarodowym o roboczym tytule: „Szkolenie trenerów dla członków Europejskich Rad Zakładowych”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wyraża zgodę na udział

Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” w charakterze partnera w projekcie przygotowywanym przez Syndex, 27 rue des petites ecuries, 75010 Paris o roboczym tytule: „Szkolenie Trenerów dla członków Europejskich Rad Zakładowych”, co jest jednoznaczne z podpisaniem wymaganego Listu Intencyjnego.

Jednocześnie upoważnia:

- Bogdana Bisia – Zastępcę Przewodniczącego KK NSZZ „Solidarność”,
- Jerzego Jaworskiego – Skarbnika KK NSZZ „Solidarność”

do reprezentowania NSZZ „Solidarność” przed LIDEREM i tym samym podejmowania decyzji wynikających z podpisania Listu Intencyjnego.

Decyzja Prezydium KK nr 67/11

ws. udziału KK NSZZ „Solidarność” w charakterze partnera w projekcie międzynarodowym o roboczym tytule: „Priorytet dla odpowiedniego powiązania pomiędzy krajowymi a europejskimi strukturami służącymi informacji i konsultacji”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wyraża zgodę na udział Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” w charakterze partnera w projekcie przygotowywanym przez S.Partner, ul. Wspólna 35/10, Warszawa o roboczym tytule: „Priorytet dla odpowiedniego

powiązania pomiędzy krajowymi a europejskimi strukturami służącymi informacji i konsultacji”, co jest jednoznaczne z podpisaniem wymaganego Listu Intencyjnego.

Jednocześnie upoważnia:

- Bogdana Bisia – Zastępcę Przewodniczącego KK NSZZ „Solidarność”,
- Jerzego Jaworskiego – Skarbnika KK NSZZ „Solidarność”

do reprezentowania NSZZ „Solidarność” przed LIDEREM i tym samym podejmowania decyzji wynikających z podpisania Listu Intencyjnego.

Decyzja Prezydium KK nr 68/11

ws. udziału KK NSZZ „Solidarność” w charakterze partnera w projekcie ponadnarodowym o roboczym tytule: „Europejskie działanie na rzecz ponadnarodowych układów zbiorowych pracy” przygotowanym przez Instytut Badawczy włoskiej centrali związkowej CGIL

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wyraża zgodę na udział Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” w charakterze partnera w projekcie ponadnarodowym o roboczym tytule: „Europejskie działanie na rzecz ponadnarodowych układów zbiorowych pracy” przygotowanym przez Instytut Badawczy włoskiej centrali związkowej CGIL, co jest jednoznaczne z podpisaniem wymaganego Listu Intencyjnego.

Jednocześnie upoważnia:

- Bogdana Bisia – Zastępcę Przewodniczącego KK NSZZ „Solidarność”,
- Jerzego Jaworskiego – Skarbnika KK NSZZ „Solidarność”

do reprezentowania NSZZ „Solidarność” przed LIDEREM i tym samym podejmowania decyzji wynikających z podpisania Listu Intencyjnego.

POSIEDZENIE Z DN. 29 MARCA 2011

Decyzja Prezydium KK nr 69/11

ws. opinii o poselskim (PiS) projekcie ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz niektórych innych ustaw

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” pozytywnie opiniuje poselski projekt (Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość) ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw, wnosząc jednocześnie następujące uwagi:

- proponowane rozwiązania są doraźne i nie rozwiązują kompleksowo problemu ubożenia emerytów i rencistów otrzymujących najniższe świadczenia.

Obecnie stosowana waloryzacja świadczeń emerytalno-rentowych w stosunku do najniższych świadczeń nie spełnia swojego podstawowego zadania, tj. utrzymania ich siły nabywczej,

- analiza danych dotyczących inflacji w gospodarstwach emeryckich wykazuje, że dynamika minimum egzystencji w gospodarstwach emeryckich, do którego zbliżone są najniższe świadczenia netto (w 2009 r. wzrost o 8,3%) jest wyższa niż

dynamika wzrostu cen towarów i usług obliczanego przez GUS dla gospodarstw emeryckich (w 2009 r. 3,5%).

Prezydium Komisji Krajowej opowiada się za systemowymi rozwiązaniami, które obejmą przede wszystkim tych rencistów i emerytów, którym obecny system waloryzacji nie rekompensuje zwiększonych kosztów utrzymania.

Decyzja Prezydium KK nr 70/11

ws. opinii o poselskim (SLD) projekcie ustawy o zwrocie niektórych wydatków związanych z zakupem odzieży i obuwia dla dzieci

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wnosi następujące uwagi do poselskiego (Klub Parlamentarny Sojusz Lewicy Demokratycznej) projektu ustawy o zwrocie niektórych wydatków związanych z zakupem odzieży i obuwia dla dzieci:

- wobec kryzysu demograficznego należy zapobiegać obniżaniu standardów polityki prorodzinnej. Dlatego też NSZZ „Solidarność” popiera inicjatywę zrehabilitowania podwyższenia podatku VAT na odzież i dodatki odzieżowe dla niemowląt oraz obuwiu dziecięce poprzez zwrot części wydatków poniesionych na te towary,
- obniżona stawka VAT na odzież niemowlęcą i obuwiu dziecięce stanowiła istotny element polityki prorodzinnej państwa. Wyrok Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości wymuszający na ustawodawcy objęcie tych towarów podstawową stawką VAT, spowoduje wzrost kosztów utrzymania rodzin z dziećmi,
- jednocześnie należy zauważyć, że zaproponowane rozwiązania dotyczące sposobu realizacji zwrotu obarczają dodatkowymi zadaniami administrację samorządową, co w rezultacie obciążą zapewne, gminne i miejskie ośrodki pomocy społecznej, już dziś borykające się z nadmiarem zadań wynikających z realizacji rządowej polityki prorodzinnej. Dlatego NSZZ „Solidarność” negatywnie odnosi się do proponowanego sposobu realizacji zwrotu części poniesionych wydatków, zapisanego w art. 5 pkt. 1 projektu.

NSZZ „Solidarność” podkreśla, że nowe rozwiązania związane ze zwrotem części wydatków wynikających z zakupu odzieży niemowlęcej i obuwiu dziecięcego powinny być realizowane w jak najprostszy i racjonalny sposób minimalizując koszty obsługi proponowanego systemu.

Decyzja Prezydium KK nr 71/11

ws. opinii o projekcie założeń projektu ustawy o redukcji obowiązków informacyjnych oraz o ograniczaniu barier administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, dokonując oceny projektu założeń projektu ustawy o redukcji obowiązków informacyjnych oraz o ograniczaniu barier administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców przygotowanego przez Ministerstwo Gospodarki przedstawia następujące uwagi.

I. Założenie 1. (str. 19 projektu) - Obowiązek uzyskiwania opinii uprawnionych rzeczoznawców ds. bhp w zakresie projektów budowy lub przebudowy obiektów

Negatywnie ocenić należy propozycję wykreślenia z art. 213 par. 1 KP obowiązku uzyskiwania pozytywnej opinii uprawnionych rzeczoznawców ds. bhp, by budowa lub prze-

budowa obiektu budowlanego, w którym przewiduje się pomieszczenia pracy, była wykonywana na podstawie projektów uwzględniających wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy.

Pozostawienie w zapisach kodeksu pracy obowiązku zapewnienia pozytywnej opinii uprawnionych rzeczoznawców ds. bhp dla projektów budowlanych lub przebudowywanych obiektów budowlanych, w których przewiduje się pomieszczenia pracy jest konieczna, na co wskazują kontrole Państwowej Inspekcji Pracy. Państwowa Inspekcja Pracy w 2009 roku wydała 50 decyzji nakazujących zaprzestanie prowadzenia działalności bądź działalności określonego rodzaju, podstawą wydania, których było niespełnienie wymagań techniczno-budowlanych przez objekty i pomieszczenia pracy, tzn. prowadzenie produkcji w budynkach gospodarczych, garażach, wykonywanie pracy w obiektach o naruszonej konstrukcji, czy użytkowanie pomieszczeń nieodpowiednich do rodzaju wykonywanych prac, technologii i liczby zatrudnionych pracowników.

Powoływanie się w uzasadnieniu propozycji zmian na przepisy ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane, zgodnie, z którymi obiekt budowlany należy projektować, budować i utrzymywać zgodnie z przepisami, normami oraz zasadami wiedzy technicznej, gwarantującymi m.in. bezpieczeństwo ludzi, nie daje należytych gwarancji, na co wskazują kontrole Państwowej Inspekcji Pracy. W 2009 r. inspektorzy PIP przeprowadzili kontrole 5722 obiektów budowlanych, w których przewidziano organizację stanowisk pracy (były to objekty nowe i przebudowywane, modernizowane lub adaptowane), pod kątem zastosowania w obiektach rozwiązań w zakresie bhp zgodnych z projektami budowlanymi, pozytywnie zaopiniowanymi przez uprawnionych rzeczoznawców ds. bhp. W czasie kontroli stwierdzono liczne nieprawidłowości. Łącznie zgłoszono 8054 uwag; 327 sprzeciwów, co do zamiaru przystąpienia do użytkowania obiektu; 37 zawiadomień o niezaopiniowaniu projektu przez rzeczoznawcę ds. bhp; 42 zawiadomienia właściwych organów o stwierdzonym użytkowaniu obiektu bez wymaganego pozwolenia. Podane powyżej dane świadczą o skali problemu. Ponadto realizację obowiązków wynikających z ustawy Prawo budowlane utrudnia niejednokrotnie brak możliwości określenia rodzaju działalności gospodarczej, jaka będzie prowadzona w wielu zgłoszonych obiektach, gdyż część inwestorów buduje „pod wynajem”.

II. Założenie 2 (str. 21 projektu) - przedawnienia względem ZUS jak i od ZUS należności z tytułu składek po upływie 10 lat

Negatywnie ocenić należy propozycję skrócenia okresu przedawnienia należności z tytułu składek z 10 do 5 lat. Dziesięcioletni okres przedawnienia należności z tytułu składek jest skorelowany z dziesięcioletnimi okresami przedawnienia należności z tytułu nienależnie opłaconych składek (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 26 maja 2010 r. (Dz.U. Nr 105, poz. 668) oraz nienależnie pobranych świadczeń z ubezpieczenia społecznego (art. 84 ust. 7 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych). W projekcie proponuje się wybiórczo skrócić do 5 lat jedynie okres przedawnienia należności z tytułu składek, co w myśl cyt. wyroku TK z dnia 26 maja 2010 r. narusza konstytucyjną zasadę równości wobec prawa wyrażoną w art. 32 ustawy zasadniczej.

III. Założenie 3 (str. 21 projektu) - przekazywanie przez płatnika ubezpieczonemu informacji z raportów miesięcznych co miesiąc

Krytycznie ocenić należy również propozycję, aby wydłużyć z 1 miesiąca do 1 roku okres, za który płatnik składek miałby obowiązek przekazywać ubezpieczonemu informacje zawarte w imiennym raporcie miesięcznym (druk RMUA). Po pierwsze utrudni to możliwość kontroli przez ubezpieczonego prawidłowości naliczania składek przez płatników. Po drugie utrudni możliwość korzystania przez ubezpieczonych ze świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych, bowiem zgodnie z art. 240 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych druk RMUA stanowi obecnie główny dowód podlegania przez osoby aktywne zawodowo ubezpieczeniu zdrowotnemu.

IV. Założenie 4 (str. 22 projektu) - przekazywanie przez płatnika do ZUS deklaracji rozliczeniowych i raportów imiennych co miesiąc.

Krytycznie ocenić należy również propozycję wydłużenia okresu, za który płatnik miałby obowiązek przekazywania deklaracji rozliczeniowej i raportów imiennych z 1 miesiąca do kwartału. Realizacja tej propozycji utrudni sprawowanie przez ZUS kontroli prawidłowości naliczania i odprowadzania przez płatników składek na ubezpieczenia społeczne.

V. Założenie 5 (str. 23 projektu) - przekazywanie kopii deklaracji rozliczeniowych i imiennych raportów miesięcznych przez 10 lat

Długość okresu, przez który płatnik składek powinien przechowywać kopie deklaracji rozliczeniowych i imiennych raportów miesięcznych powinna być skorelowana z długością okresu przedawnienia należności składkowych ZUS oraz należności z tytułu nienależnie opłaconej składki. Jak wspomniano już wyżej powinna ona wynosić 10 lat.

VI. Założenie 6 (str. 23 projektu) - złożenie deklaracji zgłoszeniowej podatnika.

Brak jest uzasadnienia dla propozycji wydłużenia terminu na zgłoszenie płatnika oraz osoby ubezpieczone do ZUS z 7 do 14 dni. Wprowadzenie tego rozwiązania będzie zachęcać do zatrudniania pracowników na czarno, skoro przez okres 14 dni pracodawca będzie mógł korzystać z pracy wykonywanej przez pracownika bez obowiązku zgłaszania komukolwiek faktu jego zatrudnienia. Argument, jakim posługują się autorzy tej propozycji w uzasadnieniu projektu („z racji prowadzenia bieżącej działalności gospodarczej przedsiębiorcom będącym osobami fizycznymi trudno wykonywać obowiązek zgłoszenia”) jest kuriozalny.

VII. Założenie 7 (str. 25 projektu) - wystawianie dokumentów w celu udowodnienia okresów składkowych oraz okresów nieskładkowych na żądanie organu rentowego

Krytycznie ocenić należy również propozycję zniesienia obowiązku wystawiania przez płatników dokumentów (zaświadczeń) w celu udowodnienia okresów składkowych i nieskładkowych. Nie wszystkie fakty ubezpieczeniowe są ewidencjonowane na indywidualnych kontaktach ubezpieczonych. Informacja zawarta na kontaktach ubezpieczonych nie jest również pełna. Art. 125 a ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS przewiduje, że płatnik składek jest obowiązany wystawić dokument (zaświadczenie) w celu udowodnienia okresów składkowych i nieskładkowych jedynie na wyraźne żądanie organu rentowego. Należy przyjąć, że w przypadku, gdy określona okoliczność jest bezsporna i zaewidencjonowana na indywidualnym koncie ubezpieczonego w ZUS, organ rentowy nie występuje do płatnika składek o jej potwierdzenie. Wprowadzenie tego rozwiązania może utrudnić proces gromadzenia dowodów potwierdzających okresy składkowe i nieskładkowe wymagane dla nabycia prawa do świadczeń emerytalno-rentowych.

VIII. Założenie 8 (str. 26 projektu) - niezwłoczne przekazanie świadczenia lekarskiego ubezpieczonego do ZUS

Nie przekonują argumenty jakimi posługują się autorzy projektu dla uzasadnienia zwolnienia płatników z obowiązku niezwłocznego przekazywania do organu rentowego kopii zaświadczenia lekarskiego o niezdolności pracownika do pracy. Płatnikom składek łatwiej jest po prostu wysłać kopię zaświadczenia lekarskiego do ZUS niż, jak to proponuje się w projekcie ustawy, sporządzić informację na temat wykorzystania przez ubezpieczonego zwolnienia lekarskiego i przesłać ją do ZUS w formie elektronicznej.

IX. Założenie 9 (str. 27 projektu) - przedawnienie względem KRUS jak i od KRUS należności z tytułu składek po upływie 10 lat

Z przyczyn, o których mowa w pkt I brak podstaw do uwzględnienia propozycji skrócenia okresu przedawnienia należności z tytułu składek odprowadzanych do KRUS.

X. Założenie nr 41 (str. 46 projektu) - przechowywanie dokumentacji pracowniczej

Należy zgodzić się ze stwierdzeniem, że obowiązek przechowywania dokumentacji pracowniczej przez okres 50 lat wyłącznie w formie papierowej może być dużym problemem zarówno organizacyjnym jak i ekonomicznym dla pracodawcy. Zasadne jest zatem dopuszczenie przechowywania dokumentacji osobowej i pracowniczej na informatycznych nośnikach danych. Należy jednak poczynić zastrzeżenie, że w razie korzystania przez pracodawcę z takiej możliwości, każdorazowo na żądanie pracownika będzie on obowiązany wydać pracownikowi żądany fragment dokumentacji w formie papierowej.

XI. Założenie 6 (str. 56 projektu) - uzgadnianie regulaminu wynagradzania

Wprowadzenie postulowanej zmiany w najmniejszym nawet stopniu nie zmienia obowiązującego stanu prawnego. Wprowadzenie postulowanej zmiany miałyby wyłącznie walor informacyjny. Nie wydaje się konieczne rozbudowywanie kodeksu pracy o przepisy o takim charakterze. Na marginesie warto podnieść, że pragnąc pozostać konsekwentnymi projektodawcy powinni postulować zamieszczenie analogicznego odwołania w art. 1042 kodeksu pracy, dotyczącym procedury wprowadzania regulaminu pracy.

XII. Założenie 8 (str. 58) - dobrowolne ubezpieczenia społeczne - rezygnacja z instytucji ustanawiania ubezpieczenia z mocy ustawy w przypadku nie opłacenia składki w terminie

Negatywnie ocenić należy propozycję wykreślenia art. 14 ust. 2 pkt 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Przepis ten motywuje osoby dobrowolnie ubezpieczone do terminowego i prawidłowego opłacania składek określając sankcję w postaci ustania ochrony ubezpieczeniowej. Z uwagi na odrębność ubezpieczenia dobrowolnego brak jest podstaw do wprowadzania w tym zakresie rozwiązań prawnych stosowanych w obowiązkowych ubezpieczeniach społecznych.

XIII. Założenie 9 (str. 58) - dobrowolne ubezpieczenia społeczne - moment objęcia ubezpieczeniem i ustania ubezpieczenia

pozytywnie ocenić należy natomiast propozycję wprowadzenia zasady, że objęcie dobrowolnym ubezpieczeniem społecznym oraz ustanie tego ubezpieczenia powinno być uzależnione od złożenia przez zainteresowanego wyraźnego oświadczenia woli w formie pisemnej według wzoru określonego w drodze rozporządzenia. Pozwoli to uniknąć sporów dotyczących tego czy stosowany wniosek został złożony.

XIV. Założenie 10 (str. 59) - zwrot nienależnie opłaconych składek

pozytywnie ocenić należy również propozycję modyfikacji treści art. 24 ust. 6c ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych zmierzającej w kierunku usunięcia wątpliwości co do tego, czy warunkiem złożenia wniosku o zwrot nienależnie opłaconych składek jest otrzymanie zawiadomienia płatnika przez ZUS o kwocie nienależnie opłaconych składek.

Decyzja Prezydium KK nr 72/11

ws. opinii o projekcie założeń do projektu ustawy o lobbingu z dnia 3 marca 2011 r.

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” podtrzymuje opinię wyrażoną w Stanowisku strony społecznej Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych z dnia 17 marca 2011 r.

Projekt założeń do projektu ustawy o lobbingu z dnia 3 marca 2011r. wyeliminuje dialog pomiędzy władzą i obywatelami oraz drastycznie ograniczy dostęp do informacji poprzez środki masowego przekazu. Przyniósłby on skutek odwrotny do założonego: wzmocniłby nieformalne i sprzeczne z prawem działania różnych grup nacisku, czego skutkiem byłoby pogorszenie jakości stanowionego prawa. Prezydium Komisji Krajowej wnioskuje o pozostawienie projektu założeń do projektu ustawy o lobbingu z dnia 3 marca 2011 r. - bez dalszego biegu.

Decyzja Prezydium KK nr 73/11

ws. opinii o projekcie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem występowania skutków powodzi i ich usuwaniem

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, dokonując oceny projektu ustawy Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem występowania skutków powodzi i ich usuwaniem przedstawia następujące uwagi. Prezydium Komisji Krajowej podtrzymuje Stanowisko Komisji Krajowej nr 5/11 ws. projektu ustawy o projekcie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem występowania skutków powodzi i ich usuwaniem (w załączeniu).

Prezydium Komisji Krajowej ze względu na efektywność zastosowania szczególnych rozwiązań związanych z zapobieganiem występowania skutków powodzi, ocenia negatywnie uzależnienie możliwości korzystania z rozwiązań zawartych w opiniowanym projekcie od wydania przez Radę Ministrów stosowanego rozporządzenia oraz ograniczenie w czasie do 12 miesięcy okresu ich stosowania.

Przepisy aktu prawnego zawierającego szczególne rozwiązania obejmujące pomoc w nadzwyczajnych i nagłych zdarzeniach, jakimi jest powódź, powinny mieć automatyczne zastosowanie z momentem zajścia zdarzenia. Część działań w celu usuwania skutków powodzi oraz działań pomocowych dla ludności powinna być stosowana bez zbędnej zwłoki, z którą nieodmiennie wiąże się wydanie rozporządzenia przez Radę Ministrów. Akty prawne regulujące pomoc na usuwanie skutków powodzi z lat poprzednich, takie jak: ustawa z dnia 24 czerwca 2010 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi z 2010 r. czy ustawa z dnia 17 lipca 1997 r. o stosowaniu szczególnych rozwiązań w związku z likwidacją skutków powodzi, która miała miejsce w lipcu 1997 r. do ich zastosowania nie przewiduje konieczności uprzedniego wydania rozporządzenia. Niekorzystne są również ograniczenia czasowe stosowania przepisów projektowanej ustawy do 12 miesięcy. Np. zakłady pracy chronionej korzystają w ramach zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych z pomocy de minimis. Pomoc ta nie może przekroczyć 200 tys. euro w przeciągu 3 kolejnych lat. Ograniczenie czasowe, do 12 miesięcy, stosowania szczególnych rozwiązań związanych z zapobieganiem skutkom powodzi w odniesieniu do tych przedsiębiorstw będzie miało ten efekt, iż skorzystanie z pomocy, o której mowa w art. 9 i 10 projektu ustawy spowoduje kumulację pomocy publicznej co może skutkować przekroczeniem limitu pomocy de minimis. Przekroczenie tego limitu oznacza konieczność notyfikacji do Komisji Europejskiej. Brak ograniczenia czasowego stosowania szczególnych rozwiązań projektowanej ustawy, podobnie jak ma to miejsce w cytowanych ustawach regulujących szczególne

rozwiązania w związku z likwidacją skutków powodzi w latach 1997 i 2010, umożliwiłoby zakładom zatrudniającym osoby niepełnosprawne, korzystającym z pomocy publicznej na zatrudnianie osób niepełnosprawnych, na elastyczniejsze i efektywniejsze wykorzystanie przepisów na likwidację skutków powodzi. W przeciwnym wypadku, ze względu na ograniczenia wynikające z pomocy de minimis oraz otrzymanej pomocy publicznej na zatrudnianie osób niepełnosprawnych, zakłady te będą zmuszone zrezygnować ze wsparcia na likwidację skutków powodzi. Ostatecznie może dojść do sytuacji, gdy utracone w wyniku powodzi miejsca pracy osób niepełnosprawnych, ze względu na opisane ograniczenia, nie zostaną odtworzone lub utrzymane.

Brak jest uzasadnienia dla odesłania w projekcie ustawy do przepisów ustawy z dnia 1 lipca 2009 r. o łagodzeniu skutków kryzysu ekonomicznego dla pracowników i przedsiębiorców (Dz. U. Nr 125, poz. 1035 z późniejszymi zm.) z uwagi na jej okres obowiązywania do dnia 31 grudnia 2011 r.

Decyzja Prezydium KK nr 74/11

ws. opinii o projekcie Strategii Innowacyjności i Efektywności Gospodarki (SIIEG)

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wnosi następujące uwagi do przedstawionego przez Ministerstwo Gospodarki projektu Strategii Innowacyjności i Efektywności Gospodarki (SIIEG).

W czerwcu 2010 r. Rada Europejska zatwierdziła nową strategię rozwoju UE na lata 2010 - 2020. Działania określone w Krajowym Programie Reform mają stanowić odpowiedź na najważniejsze wyzwania stojące przed polską gospodarką łącząc cele unijne z priorytetami krajowymi.

„Europa 2020 - Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu” oparta jest na trzech priorytetach:

- wzrost inteligentny,
- wzrost zrównoważony,
- wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu.

Przedstawiony dokument w trafny sposób ocenia stan naszej gospodarki. Wyodrębnione obszary oddziaływania Strategii dla sprawnego funkcjonowania z całą pewnością potrzebują interwencji państwa. Potrzeby te są odczuwalne na co dzień - uproszczenie regulacji gospodarczych, usprawnienie sądownictwa i administracji, czy poprawa jakości infrastruktury. Jednocześnie nie można nie zauważyć, że autorzy w sposób niekonsekwentny podchodzą do analizy, nie zawierając niektórych wskazanych w opisie problemów w końcowej analizie SWOT.

Niemożliwa jest ocena projektu Strategii w obszarze priorytetowym 6 - „Wzrost efektywności pracy”, priorytet 6.1. - „Budowa nowoczesnego rynku pracy”. Projekt Strategii w tym obszarze przewiduje zwiększenie „opłacalności zatrudnienia” jednak nie wskazuje narzędzi realizacji tego priorytetu.

W dobie realizacji Strategii 2020 utrzymanie obecnych oraz budowa nowych, trwałych miejsc pracy powinno być priorytetem działań rządu. Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” podkreśla, że koszty pracy w Polsce należą do jednych z najniższych w Europie, ich obniżka niewątpliwie wpłynęłaby na obniżenie bezpieczeństwa pracy. Również poziom wynagrodzeń znacząco odbiega od poziomu europejskiego. Tak więc w tych obszarach niemożliwe jest osiągnięcie większej opłacalności. Dlatego też, utrudniona jest jednoznaczna ocena projektu Strategii w tym obszarze bez podania narzędzi realizacji proponowanej „poprawy opłacalności zatrudniania”.

Od kilku lat toczy się w Europie i w Polsce dyskusja na temat Flexicurity. Jednakże obserwacja polskich prób wprowadzania tego systemu wskazuje na nieproporcjonalne przesunięcie rozwiązań w kierunku elastyczności przy niedostatecznej regulacji funkcji ochronnej. Natomiast jak wskazują badania, nasz rynek pracy już jest znacznie bardziej elastyczny niż rynki zachodnioeuropejskie. Pracodawcy z powodzeniem zastępują umowy o pracę na czas nieokreślony wieloletnimi umowami na czas określony czy też samozatrudnieniem. W Polsce notuje się najwyższą w Europie liczbę umów na czas określony (ponad 27%). NSZZ „Solidarność” nie zgadza się na wprowadzanie w Polsce modelu Flexicurity opartego jedynie na elastyczności bez elementarnych składowych tego modelu, czyli poprawy bezpieczeństwa zatrudnienia i bezpieczeństwa socjalnego.

Jak wskazują autorzy Strategii - łączy ona cele unijne z priorytetami krajowymi. Przedstawione działania mają umożliwić przewyżczenie zidentyfikowanych przez Komisję Europejską barier wzrostu (tzw. wąskich gardeł). Jednak zdaniem Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” następujące fakty:

1. zobowiązanie się Polski do zwiększenia do 2020 roku wydatków na B + R tylko do 1,7% PKB wobec 3% przyjętych jako średnia w UE,
2. wskazanie, że głównym źródłem finansowania mają być środki unijne, które zwłaszcza po 2013 roku obciążone są znacznym czynnikiem niepewności, co podkreślają sami autorzy,
3. nieuwzględnienie wśród priorytetów Strategii odbudowy kapitału społecznego oraz rozwiązywania narastających problemów społecznych, takich jak rozwarstwienie społeczne i płacowe, sprawiają, że projekt dokumentu nie spełnia istotnych elementów strategii Europa 2020. Brakuje w nim konkretnych propozycji przewyżczenia „wąskich gardeł” w sferze społecznej, co czyni go zupełnie niewiarygodnym dla pracowników.

Oceniamy, że opiniowana Strategia nie wprowadza nas na ścieżkę szybkiego rozwoju, co skazuje Polskę na pozostanie w ogonie Europy, daleko poniżej naszych możliwości i aspiracji.

Decyzja Prezydium KK nr 75/11

ws. opinii o komunikacie Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów pod tytułem Plan na rzecz efektywności energetycznej z 2011 r.

W odpowiedzi na wniosek o wyrażenie opinii o komunikacie Komisji Europejskiej pt. Energy Efficiency Plan 2011, Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” przedstawia następujące stanowisko.

Nie ulega wątpliwości, że prowadzenie krajowych i europejskiej polityk oszczędzania energii w budownictwie, infrastrukturze zarówno przez podmioty gospodarcze jak i gospodarstwa domowe, transport oraz przemysł będzie miało bezpośredni wpływ na bezpieczeństwo energetyczne oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych w tym CO₂.

W przedstawionym planie proponuje się dwutorowe podejście dla osiągnięcia efektywności energetycznej:

- Wprowadzenie rozwiązań, zmierzających do tego aby nowo powstająca infrastruktura spełniała wymogi energooszczędności. Planuje się działania zarówno szkoleniowe, badawcze, projektowe, informacyjne jak również wdrażanie w życie opracowanych nowoczesnych, energooszczędnych technologii w budownictwie i innych sektorach.

- Działania przewidujące modernizację istniejącej infrastruktury w sferze budownictwa jak i przemysłu.

Wszystkie zaproponowane działania zarówno te planistyczne jak i modernizacyjne wymagają przyjęcia jasnych reguł prawnych oraz zaangażowania wysokich środków finansowych, co w wyznaczonej przez Komisję Europejską perspektywie czasowej - 20 % oszczędności do 2020 wydaje się niemożliwe do osiągnięcia, patrząc z perspektywy krajów o różnym stopniu rozwoju w tej dziedzinie, a takim krajem niewątpliwie jest Polska.

- 1) Jako podstawowe źródło oszczędności energii autorzy planu wskazują modernizację istniejących budynków.

O ile modernizowanie energetyczne budynków publicznych może być łatwiejsze w realizacji, zwłaszcza ze względu na większe możliwości finansowe administracji państwowej i samorządowej, o tyle modernizacja budynków prywatnych stanowi dużo większe wyzwanie. Dotyczy to zwłaszcza starszych części miast, gdzie poziom zaopatrzenia w media energetyczne jest niewystarczający np. nie ma doprowadzonych sieci ciepłowniczych, gazu itd. Dodatkowo koszty termomodernizacji budynków, zamieszkałych przez niezamożnych ludzi często wielokrotnie przekraczają ich możliwości finansowe. Ograniczenia te dodatkowo spowodowane są wymaganiami konserwatorskimi, gdyż budynki mają np. charakter zabytkowy. W zakres modernizacji energetycznej budynku może wchodzić również wymiana istniejących urządzeń grzewczych na bardziej efektywne lub wykorzystanie innych, alternatywnych rozwiązań jak np. kolektorów słonecznych. W większej skali wprowadzenie tych rozwiązań wymaga co najmniej działań promocyjnych i zachęt finansowych, a bardzo często całościowego sfinansowania modernizacji z dostępnych funduszy krajowych i europejskich.

Bez zdecydowanych działań władz samorządowych lub państwowych, popartych silnym zastrzykiem gotówki, modernizacja takich obszarów jest praktycznie niemożliwa.

- 2) Zaproponowany plan zakłada modernizację energetyczną przemysłu.

Autorzy Planu modernizacji energetycznej przemysłu podkreślili, że będzie ona najbardziej kosztowna i najtrudniejsza w sektorze MSP. Warto podkreślić, że bez udziału państwa, koszty modernizacji energetycznej zostaną przerzucone na wszystkich przedsiębiorców co dla wielu może stanowić koszty nie do udźwignięcia. Obawiamy się żeby jedynym sposobem wymuszenia zmian modernizacji przedsiębiorstw nie pozostał tylko system kar za przekraczanie sztucznie narzuconych norm np. zużycia energii.

- 3) Monitoring wprowadzanych zmian.

Autorzy Planu przewidzieli wiele działań mających na celu monitorowanie i wprowadzanie nowoczesnych rozwiązań po stronie odbiorców energii - zarówno przemysłu jak i gospodarstw domowych. Uważamy, że tworząc strategię dla lepszego, bardziej efektywnego zarządzania energią należy prowadzić pełen monitoring zachodzących procesów, stosowanych technologii, efektywności itd. na każdym etapie począwszy od producenta poprzez przesył do odbiorcy końcowego. Obowiązkowy audyt powinien zatem objąć również wszystkie przedsiębiorstwa zajmujące się wytwarzaniem i przesyłem energii.

Konsument końcowy dostarczonej energii musi mieć przekonanie, że podjęte przez niego działania na rzecz oszczędzania energii przyniosą mu w efekcie wymierną korzyść finansową. Zwłaszcza w przypadku gospodarstw domowych gotowość do poniesienia nakładów na termomodernizację, zakup energooszczędnych urządzeń AGD jak i codzienne oszczędzanie energii muszą dawać wymierne oszczędności. Zarówno przedstawiony plan jak również przyszłe rozwiązania prawne powinny oprócz działań marketingowych i szkoleń przewidywać zabezpieczenie interesów konsumentów końcowych wynikających z oszczędzania energii.

Przyjęcie „Planu na rzecz efektywności energetycznej” nałoży na wszystkie kraje UE, w tym Polskę, obowiązek szybkiego stanowienia prawa oraz realizację działań w nim zawartych. Wyznaczony w Planie limit czasowy wydaje się nierealny. Dodatkowo ograniczony czas

pociąga za sobą ryzyko stanowienia złego prawa. Kolejną niewiadomą jest źródło sfinansowania zaproponowanych rozwiązań. Wyraźnie widać, że większości zaproponowanych rozwiązań nie uda się wprowadzić w życie bez ogromnych nakładów finansowych. W obecnej sytuacji Polski, dodatkowe wydatki w bliskiej perspektywie wydają się nie do udźwignięcia. Dodatkowo nasuwają się pytania o możliwości wykorzystania krajowych technologii - czy mamy i będziemy w stanie wykorzystać w tym zakresie nasz potencjał czy będziemy „zmuśzeni” do kupowania technologii oszczędzania energii za granicą. Uważamy, że podpisując Plan, Polska powinna zadbać o odpowiednie wykorzystanie swojego potencjału zarówno w wykorzystaniu swoich zasobów energii odnawialnych, zadbać o rodzimych producentów np. elektrowni wiatrowych m.in. poprzez zatrzymanie produkcji w kraju. We współpracy z samorządami oraz przedstawicielami przemysłu powinniśmy dobrze oszacować nasze potrzeby finansowe, które są niezbędne do zrealizowania działań modernizacyjnych tak, by ewentualnie podjęte wobec UE zobowiązanie nie przerzuciło zbyt wielkich kosztów na polską gospodarkę i obywateli.

Decyzja Prezydium KK nr 76/11

ws. IV edycji konkursu „Pracodawca przyjazny pracownik”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” ogłasza rozpoczęcie IV edycji konkursu „Pracodawca przyjazny pracownik” z dniem podjęcia decyzji.

Decyzja Prezydium KK nr 77/11

ws. rejestracji MKK PKP CARGO S.A.

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, działając na podstawie uchwały Komisji Krajowej nr 29/04, rejestruje Międzyzakładową Komisję Koordynacyjną NSZZ „Solidarność” PKP CARGO S.A. MKK rejestruje się w Krajowym Rejestrze MKK pod nr „83”.

Decyzja Prezydium KK nr 78/11

ws. przedstawiciela NSZZ „Solidarność” w Krajowym Forum Terytorialnym

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wskazuje Mariana Króla - Przewodniczącego Zarządu Regionu Środkowo-Wschodniego jako przedstawiciela NSZZ „Solidarność” w Krajowym Forum Terytorialnym przy Ministrze Rozwoju Regionalnego.

Decyzja Prezydium KK nr 79/11

ws. wniosku do RKFS

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” w oparciu o par. 8 pkt 2c regulaminu Krajowego Funduszu Strajkowego występuje do Rady Krajowego Funduszu Strajkowego o refundację kosztów przejazdu uczestników manifestacji w Budapeszcie organizowanej przez EKZZ w dniu 9 kwietnia 2011 r. zgodnie z informacją przekazaną na posiedzeniu Komisji Krajowej w Łodzi w dniach 15-16 marca 2011 r.

Z OBRAD KOMISJI KRAJOWEJ

POSIEDZENIE W DNIACH 15-16 MARCA 2011R.

Uchwała KK nr 5/11

ws. powołania Rady Krajowego Funduszu Strajkowego

Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”, działając zgodnie z uchwałą nr 1 XIV KZD, powołuje Radę Krajowego Funduszu Strajkowego w składzie:

1. Ewa Badowska - Wojciechowska	10. Marian Król
2. Andrzej Biegun	11. Bogdan Kubiak
3. Sławomir Ciebiera	12. Jarosław Porwich
4. Cecylia Gonet	13. Jacek Rybicki
5. Kazimierz Grajcarek	14. Kazimierz Staszewski
6. Roman Jakim	15. Jan Sułkowski
7. Jerzy Jaworski	16. Henryk Szostak
8. Mieczysław Jurek	17. Bogdan Szozda
9. Waldemar Krenc	18. Leszek Walczak

Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” powołuje Mieczysława Jurka na przewodniczącego Krajowego Funduszu Strajkowego.

Kadencja Rady kończy się po upływie 6 miesięcy od wyboru Komisji Krajowej na nową kadencję.

Jednocześnie traci moc uchwała KK nr 37/06 z dnia 5 grudnia 2006 r.

Uchwała KK nr 6/11

ws. wykonania budżetu KK za 2010 r.

Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” zatwierdza sprawozdanie z wykonania budżetu KK za 2010 r.

Uchwała KK nr 7/11

ws. przyjęcia budżetu KK na 2011 r.

Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” przyjmuje budżet KK na 2011 r.

Uchwała KK nr 8/11

ws. upoważnienia Prezydium KK do zatwierdzania corocznego sprawozdania finansowego

Na podstawie § 71 ust. 4 Statutu NSZZ „Solidarność” Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” upoważnia Prezydium Komisji Krajowej do corocznego zatwierdzania sprawozdania finansowego składającego się z:

- bilansu,
- rachunku zysków i strat,
- informacji dodatkowej.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uchwała KK nr 9/11

ws. powołania Zespołu ds. Funduszu wspierania statutowych zadań Związku

Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” powołuje Zespół ds. Funduszu wspierania statutowych zadań Związku NSZZ „Solidarność” w składzie:

1. Andrzej Buczek	5. Adam Lach
2. Danuta Czernielewska	6. Jarosław Najmoła
3. Roman Jakim	7. Mirosław Nowicki
4. Andrzej Kropiwnicki	8. Jerzy Wielgus

Jednocześnie traci moc uchwała KK nr 38/06 z dnia 6 grudnia 2006 r.

Uchwała KK nr 10/11

ws. akcji protestacyjnej

Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” stwierdza, że rząd nie realizuje w sposób wystarczający konstytucyjnego obowiązku ochrony osób najuboższych, wobec czego ogłasza stan gotowości protestacyjnej w Związku.

NSZZ „Solidarność” wielokrotnie, a ostatnio w stanowisku KK nr 4/11, domagał się od rządu skutecznych działań, które eliminowałyby szkodliwe dla Polski i jej rozwoju zjawiska rozwarstwienia społecznego oraz jego postępującego ubożenia.

Domagamy się od rządu:

- czasowego obniżenia podatku akcyzowego na paliwo,
- skierowania dodatkowych środków na walkę z bezrobociem,
- podwyższenia kryteriów dochodowych upoważniających do świadczeń z pomocy społecznej oraz ich wzrostu.

Komisja Krajowa zobowiązuje Prezydium KK do przygotowania harmonogramu akcji protestacyjnej, który przedstawiony zostanie na nadzwyczajnym posiedzeniu Komisji Krajowej, zwołanym nie później niż do końca kwietnia bieżącego roku.

Stanowisko KK nr 5/11

ws. projektu ustawy „o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem występowania skutków powodzi i ich usuwaniem”

Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” domaga się wycofania rządowych planów reorganizacji gospodarki wodnej ujętych w projekcie ustawy „o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem występowania skutków powodzi i ich usuwaniem” z dnia 1.03.2011 r.

Proponowane w projekcie zmiany są pozorne i nie zapobiegają ani przyczynom, ani skutkom powodzi.

Komisja Krajowa podkreśla, że propozycja jest sprzeczna z Ramową Dyrektywą Wodną (dyrektywa nr 2000/60/WE) i wynikającym z niej podziałem terytorialnym regionów wodnych w obszarach dorzeczy zaakceptowanym przez Komisję Europejską.

Uznanie projektu za pilny jest niezgodne z art. 123 konstytucji RP w części projektu dotyczącej reformy gospodarki wodnej. Jest to ustawa regulująca ustrój i właściwość władz publicznych – likwidacja organu administracji rządowej niezespólonej.

W związku z powyższym Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” wnosi o wyłączenie z projektu części dotyczącej reorganizacji gospodarki wodnej oraz domaga się przedłożenia kompleksowej koncepcji reformy gospodarki wodnej w oparciu o układ zlewniowy w regionach wodnych, obejmującej również wskazanie źródeł finansowania gospodarki wodnej.

Stanowisko KK nr 6/11

ws. ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym, ustawy o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki” uchwalonej przez Sejm dnia 4 lutego 2011 r.

Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” uważa, że uchwalony projekt ustawy o zmianie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, ustawy o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki, wprowadza rozwiązania szkodliwe dla polskiej nauki i szkolnictwa wyższego. Utrwalając istniejące nieprawidłowości, prowadzi do destabilizacji zatrudnienia (art. 118, 132). Umożliwia zwalnianie nawet pracowników mianowanych już po jednokrotnej ocenie negatywnej. Ustawa odbiera prawa nabyte (art. 120 oraz art. 22 i 37 przepisów przejściowych).

Dotychczasowy status pracowników naukowych gwarantował niezależność od wpływów politycznych i dawał możliwość swobodnej pracy naukowej. Znowelizowana ustawa zmienia ten stan rzeczy. Komisja Krajowa uważa, że wbrew intencjom ustawodawcy nastąpi obniżenie poziomu nauki i szkolnictwa wyższego w Polsce.

Poziom wynagrodzeń pracowników akademickich stanowi barierę dla rozwoju polskiej nauki, w szczególności dla zatrudnienia w uczelniach najzdolniejszych absolwentów.

Ponadto aktualny system płacowy ogranicza możliwości zatrudnienia wysoko kwalifikowanej kadry pracowników niebędących nauczycielami akademickimi niezbędnej do profesjonalnego zarządzania uczelniami i efektywnego prowadzenia badań.

Nakłady na naukę i szkolnictwo wyższe w Polsce należą do najniższych w Unii Europejskiej. Głębokie niedoinwestowanie jest istotną przyczyną niepowodzeń w budowaniu innowacyjnej gospodarki.

Dlatego Komisja Krajowa domaga się przede wszystkim zwiększenia tych nakładów.

DZIAŁ DS. POLITYKI SPOŁECZNEJ

Rada Ministrów przyjęła projekt zmian w systemie emerytalnym

Rada Ministrów przyjęła projekt zmian w systemie emerytalnym, który trafił do parlamentu. Niestety zabrakło w nim rekomendacji, które zostały wypracowane podczas prac w Komisji Trójstronnej i przyjęte przez Komitet Stały Rady Ministrów. Jedną z nich zakładała stopniowy wzrost składki odkładanej w OFE do poziomu około 5 proc.

W przygotowywanym projekcie zmian w systemie emerytalnym należy położyć nacisk na kwestię wysokości świadczeń - uważa NSZZ „Solidarność”. Dlatego Związek popiera rozwiązania mające na celu zabezpieczenie pieniędzy przyszłych emerytów.

Za idące w dobrym kierunku „Solidarność” uznaje np. przyjęte przez Komitet Stały Rady Ministrów (KSRM) dwie poprawki do propozycji rządowych. Pierwsza zakłada zwiększenie poziomu składki lokowanej w systemie kapitałowym do poziomu około 5 proc. od 2018 r., a druga podnosi poziom zwolnionych od podatku dochodowego środków lokowanych w IKZE już od 2012 r. do 4 proc.

Celem proponowanych przez rząd zmian powinno być nie tylko ratowanie finansów publicznych, ale również zagwarantowanie odpowiednio wysokich świadczeń przyszłych emerytów, przynajmniej na poziomie nie niższym niż przy zachowaniu

obecnych rozwiązań. Zmiany przyjęte w piątek przez KSRM uwzględniają to oczekiwanie - podkreśla przewodniczący Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” Piotr Duda.

W ocenie Związku przejawem dbałości o wysokość przyszłych emerytur byłoby również wprowadzenie funduszy o dostosowanej do wieku ubezpieczonego polityce inwestycyjnej. *W rządowym projekcie zmian w systemie emerytalnym zabrakło równowagi. Przewiduje się możliwość agresywnego inwestowania, brakuje natomiast wielofunduszowości. To rozwiązanie pozwala uzależnić rodzaj inwestycji od wieku ubezpieczonego. Dzięki temu maleje ryzyko wobec osób, które zbliżają się do osiągnięcia wieku emerytalnego* - mówi Henryk Nakonieczny, ekspert „Solidarność”, członek prezydium Komisji Krajowej.

Zdaniem NSZZ „Solidarność” odpowiednią wysokość przyszłego świadczenia zagwarantują też stabilne zasady waloryzacji środków ewidencjonowanych na specjalnym subkoncie w ZUS. Póki co w rządowych propozycjach brak gwarancji tej stabilności. *Dobrze natomiast, że wersja projektu przyjęta przez KSRM uwzględnia argumentację NSZZ „Solidarność” w sprawie pełnego dziedziczenia środków. To był jeden z naszych najważniejszych postulatów* - podkreśla Piotr Duda.

Ratowanie budżetu kosztem świadczeń emerytalnych

Rząd postawił przede wszystkim na ratowanie budżetu a nie na bezpieczeństwo i wysokość świadczeń przyszłych emerytów - tak decyzję rządu w sprawie zmian w systemie emerytalnym ocenia Henryk Nakonieczny, członek prezydium KK NSZZ „Solidarność”.

Pomimo konsultacji wróciliśmy tak naprawdę do punktu wyjścia, czyli pierwot-

nego projektu, którego istotą było zmniejszenie składki odkładanej w systemie kapitałowym - dodaje Nakonieczny. W projekcie zabrakło rekomendacji, które zostały wypracowane podczas prac w Komisji Trójstronnej i przyjęte przez Komitet Stały Rady Ministrów. Jedną z nich zakładała stopniowy wzrost składki odkładanej w OFE do poziomu około 5 proc.

Pozytywnie należy natomiast ocenić utrzymanie dziedziczenie środków gromadzonych na specjalnych subkontach w ZUS, na tych samych zasadach jak obecnie dziedziczona jest składka odkładana w OFE. - To był jeden z naszych najważniejszych postulatów - zaznacza Nakonieczny.

W rządowym projekcie utrzymano również poziom zwolnionych od podatku dochodowego środków lokowanych w IKZE już od 2012 r. do 4 proc. - Nie zmienia to faktu, że wielu z przyszłych emerytów nie będzie mogło sobie pozwolić na dodatkowe oszczędzanie na emeryturę, z powodu niskich dochodów. Obecnie też można oszczędzać w IKE, ale decyduje się na to niewiele osób - mówi Nakonieczny.

Niepewna jest natomiast kwestia wysokości przyszłych emerytur. Zgodnie z projektem ustawy, środki te będą waloryzowane o wskaźnik wzrostu gospodarczego z ostatnich 5 lat i inflacji. Jednak sposób naliczania przyszłych emerytur uzależniony od zgromadzonego kapitału powoduje, że świadczenia te będą niższe niż naliczane obecnie. Zdaniem Nakoniecznego przyjęty w projekcie poziom waloryzacji jest wystarczający, ale kluczowe jest aby na przestrzeni lat nie zmieniał się on na niekorzyść emerytów. - Gwarancja stałej waloryzacji i bezpieczne subkonto w części kapitałowej to konieczne warunki, aby przyszłe świadczenia miały szansę być na przyzwoitym poziomie - ocenia Nakonieczny. Jego zda-

niem ciągłą waloryzację mógłby gwarantować np. urząd prezydenta.

Od początku prac nad zmianami w systemie emerytalnym NSZZ „Solidarność” domagał się przede wszystkim położenia nacisku na wysokość i bezpieczeństwo świadczeń. W przyjętym przez rząd projekcie tego brakuje. Przewiduje się możliwość agresywnego inwestowania bez utworzenia bezpiecznych funduszy dla ubezpieczonych zbliżających się do wieku emerytalnego. - W ten sposób naraża się na ryzyko utraty oszczędności osoby, które zbliżają się do osiągnięcia wieku emerytalnego. Czy przy takim poziomie środków lokowanych w systemie kapitałowym istnieje możliwość efektywnego utworzenia bezpiecznego funduszu? - pyta Henryk Nakonieczny. - Przy zwiększonym ryzyku inwestycyjnym w akcje w systemie kapitałowym, składka do OFE w wysokości 3,5 proc. może nie wystarczyć, aby utrzymać właściwy poziom przyszłych świadczeń, a szczególnie stopy zastąpienia - dodaje Nakonieczny.

Przyjęty przez rząd projekt zmian w systemie emerytalnym zakłada, że początkowo składka trafiająca do OFE zostanie zmniejszona z 7,3 proc. do 2,3 proc., potem jednak będzie stopniowo wzrastać, by docelowo w 2017 r. osiągnąć poziom 3,5 proc. W projekcie, którego pierwsze czytanie ma odbyć się w Sejmie 16 marca, zapisano 30-dniowe *vacatio legis*.

NSZZ „Solidarność” zaapelowała do prezydenta o skierowanie do Trybunału Konstytucyjnego ustawy nowelizującej OFE

Z wnioskiem w tej sprawie wystąpił członek prezydium Komisji Krajowej Henryk Nakonieczny podczas spotkania prezydenta z partnerami społecznymi w sprawie zmian w systemie emerytalnym. - Naszym zdaniem dokument może naruszać konstytucyjne zasady ochrony praw nabytych czy zaufania społeczeństwa do państwa. Zapelowałem też o jak najszybsze rozpoczęcie prac nad rozwiązaniami, które zapewniłyby bezpieczeństwo przyszłym emerytom. Chodzi o gwarancję waloryzacji środków gromadzonych na subkoncie zusowskim i wprowadzenie bezpiecznych subfunduszy. Razem z innymi partnerami społecznymi uznaliśmy też za konieczne

rozpoczęcie dyskusji nad całym systemem ubezpieczeń społecznych - mówi Henryk Nakonieczny.

Spotkanie było poświęcone nie tylko tej jednej ustawie, lecz całościowemu funkcjonowaniu systemu ubezpieczeń społecznych. Poruszono więc też temat samozatrudnienia i przypisanych tej formie pracy niższych składek ZUS-owskich. Henryk Nakonieczny namawiał Bronisława Komorowskiego, by ten aktywniej zaangażował się w dialog społeczny. - To ważne, bo wciąż niezrealizowane są uchwały Komisji Trójstronnej, np. uchwała w sprawie podwyższenia progów uprawniających do pomocy społecznej czy uchwała w sprawie

podwyższenia płacy minimalnej. W tym wypadku niezbędna jest już interwencja Prezydenta. Dialog społeczny jest elementem ładu konstytucyjnego, a prezydent stoi na jego straży - podkreśla członek prezydium Komisji Krajowej.

Bronisław Komorowski ma 21 dni na podjęcie decyzji w sprawie ustawy. - Myślę, że pan prezydent podejmie decyzję bez zwłoki, jak tylko będzie przekonany co do zasadności swojej decyzji. Raczej nie wyczerpie tych 21 dni - zapowiedziała po spotkaniu powiedziała prezydencka minister Irena Wóycicka. Zaznaczyła jednak, że jej zdaniem prezydent nie ma podstaw, aby

wetować ustawę. - Takiego wariantu nie ma - powiedziała. Podkreśliła też, że prezydent ma dostęp do rzetelnych analiz prawnych, z których wynika, że nie ma zagrożenia dotyczącego konstytucyjności ustawy.

- Jeśli Bronisław Komorowski podpisze ustawę bez skierowania jej do Trybunału, mimo stanowiska wielu uznanych autorytetów z dziedziny prawa konstytucyjnego, jak choćby byłego prezesa TK prof. Jerzego Stępnia, to należy uznać, że presja deficytu budżetowego zwyciężyła nad prawami obywateli - podsumowuje Henryk Nakonieczny.

WSKAŹNIKI GUS

Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w lutym 2011 r.

Wyszczególnienie	I 2011*		II 2011			I-II 2011
	I	XII	II	XII	I	I-II
	2010=100	2010=100	2010=100	2010=100	2011=100	2010=100
O G Ó Ł E M	103,6	101,2	103,6	101,4	100,2	103,6
Żywność, napoje bezalkoholowe i alkoholowe oraz wyroby tytoniowe	104,6	101,6	104,8	102,2	100,6	104,7
Żywność i napoje bezalkoholowe	104,6	101,8	105,0	102,5	100,7	104,8
W tym żywność	104,9	101,9	105,3	102,6	100,7	105,1
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	104,5	100,7	104,2	100,9	100,3	104,3
Odzież i obuwie	96,5	96,8	95,8	94,6	97,7	96,2
Mieszkanie	105,2	102,2	104,7	102,6	100,3	105,0
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	106,1	102,6	105,5	103,0	100,3	105,8
w tym nośniki energii	107,8	103,3	106,8	103,7	100,3	107,3
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	101,2	100,5	101,5	101,0	100,4	101,4

Dział ds. Polityki Społecznej

Zdrowie	103,4	101,0	103,5	101,4	100,3	103,4
Transport	107,5	101,4	106,5	101,0	99,6	107,0
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	114,3	102,4	112,4	100,9	98,5	113,3
Łączność	98,5	99,5	98,9	99,5	100,0	98,7
Rekreacja i kultura	99,5	100,6	100,3	100,6	100,0	99,9
Edukacja	102,6	100,3	102,7	100,4	100,1	102,6
Restauracje i hotele	103,5	100,8	103,7	101,4	100,5	103,6
Inne towary i usługi	102,5	100,8	102,7	101,2	100,4	102,6

Budownictwo mieszkaniowe^{a)} w okresie I-II 2011 r.

Formy budownictwa	2011				
	II			I-II	
	liczba mieszkań	II 2010=100	I 2011=100	liczba mieszkań	I -II 2010=100
Mieszkania oddane do użytkowania					
Ogółem	8506	86,2	91,4	17812	78,6
Spółdzielcze	243	118,5	184,1	375	28,0
Indywidualne	5618	107,1	95,1	11527	98,7
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	2410	63,2	80,8	5391	63,7
Pozostałe ^{b)}	235	39,0	82,7	519	44,4
Mieszkania, których budowę rozpoczęto					
Ogółem	7431	112,8	119,0	13678	123,9
Spółdzielcze	137	64,9	144,2	232	49,5
Indywidualne	3979	142,1	155,3	6541	138,8
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem.	3231	101,1	100,6	6444	122,0
Pozostałe ^{b)}	84	22,2	22,3	461	80,6
Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia					
Ogółem	10230	92,1	106,4	19842	91,5
Spółdzielcze	14	7,4	6,3	238	63,8
Indywidualne	5871	97,7	112,2	11103	93,2
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	4203	92,4	103,0	8282	92,3
Pozostałe ^{b)}	142	39,3	184,4	219	49,4

b) zakładowe, komunalne, społeczne czynszowe.

Przeciętne zatrudnienie i wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw w lutym 2011 r.

Wyszczególnienie	II 2011			I-II 2011
	w liczbach bezwzględnych	I 2011=100	II 2010=100	I-II 2010=100
Sektor przedsiębiorstw				
Zatrudnienie w tys.	5512,7	100,2	104,1	104,0
Przeciętne wynagrodzenie ogółem (brutto) w zł	3422,14	100,9	104,1	104,3
w tym bez wypłat z zysku.....	3421,64	100,9	104,1	104,3

SZKOLENIA ZWIĄZKOWE

UZP

Szkolenie dla Regionu Toruńsko-Włocławskiego

W dniach 17-19 marca, w Ośrodku „Wilga” w Górznie, odbyło się szkolenie związkowe nt. układów zbiorowych pracy. Wzięło w nim udział 12 osób - od nowych liderów zakładowych po działaczy szczebla regionalnego. Logistyką zajmował się, odpowiedzialny m.in. za szkolenia w Regionie Toruńsko-Włocławskim, Tomasz Jeziorek.

Jak zwykle uczestników odwiedzili przedstawiciele Zarządu Regionu, w tym przewodniczący Jacek Żurawski. Zajęcia prowadzili Jan Plata-Przechlewski i Marek Lewandowski z krajowego Działu Szkoleń.

- *jpp*

INFORMACJE RÓŻNE

DOŚĆ NIEWYPŁACANIA WYNAGRODZEŃ

Propozycje zmian w prawie, które poprawią sytuację pracowników nieotrzymujących na czas wynagrodzenia przesłał do Głównego Inspektora Pracy, przewodniczący Komisji Krajowej, Piotr Duda.

Jedną z nich jest umożliwienie FGŚP wspieranie pracowników, którym pracodawca nie wypłacił wynagrodzenia w terminie. Podstawą byłoby stwierdzenie naruszenia przez Inspekcję Pracy. Roszczeń wobec pracodawców dochodziłby FGŚP.

NSZZ "S" postuluje również o wprowadzenie możliwości składania pozwów grupowych z zakresu prawa pracy oraz uzupełnienie ustawy o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary o przestępstwa przeciwko prawom osób wykonujących pracę zarobkową.

Naszym zdaniem umożliwienie pracownikom dochodzenia swoich roszczeń w trybie pozwów zbiorowych pozwoliłoby uprościć i przyspieszyć procedury sądowe także w sprawach o wypłatę zaległego wy-

nagrodzenia - mówi dr Anna Reda, ekspert "S" w zespole powołanym przez GIP.

Związek postuluje również o przyznanie organom Inspekcji Pracy uprawnień do prowadzenia postępowania przygotowawczego w przypadku przestępstw przeciwko prawom osób wykonujących pracę zarobkową. Na ograniczenie zjawiska niewypłacania wynagrodzeń może również wpłynąć wprowadzenie nowych klauzul społecznych do ustawy o zamówieniach publicznych. - W ten sposób nieuczciwi pracodawcy zostaliby pozbawieni możliwości realizacji zamówień publicznych - dodaje Joanna Szymonek ekspert "S" ds. społecznej odpowiedzialności biznesu.

Zdaniem „S” oprócz przedstawionych postulatów konieczne są również zmiany o charakterze porządkowym, usprawniającym czy też ożywiającym istniejące już rozwiązania prawne. Związkowcy zaliczają do nich np. wzmocnienie dzia-

łań Inspekcji Pracy czy też pobudzenie sądów do orzekania także środków karnych wobec pracodawców niewypłacających pracownikom wynagrodzeń. W walce z nieuczciwymi pracodawcami skuteczna mogłaby się okazać lista firm niewypłacających wynagrodzeń pracownikom (lista pracodawców, w stosunku do których Inspekcja Pracy wydała nakaz oraz fakt niepłacenia wynagrodzenia potwierdzony jest orzeczeniem sądu), prowadzona przez GIP.

Przesłane do GIP propozycje to efekt prac zespołu powołanego przy Inspekcji Pracy, po spotkaniu szefów związków zawodowych z Tadeuszem Zającem, Głównym Inspektorem Pracy. Swoje propozycje do końca lutego mieli przedstawić wszyscy partnerzy społeczni. Następnie projekty aktów prawnych, które będą służyły zwalczaniu patologii, jaką jest niewypłacanie wynagrodzenia, zostaną zaprezentowane na forum Komisji Trójstronnej.

PROTEST GÓRNIKÓW W KATOWICACH

18.03.2011 r. górnicy reprezentujący wszystkie centrale związkowe zorganizowali w Katowicach manifestację. W proteście wzięło udział ponad 5 tys. osób. To dopiero preludium do tego, co może dziać się wiosną i latem w całej Polsce - ostrzegł Piotr Duda, przewodniczący Komisji Krajowej NSZZ Solidarność.

„Chodźcie z nami górnikiem” - skandowali uczestnicy manifestacji, kierując się przy dźwiękach górniczej orkiestry spod katowickiego Spodka po Śląski Urząd Wojewódzki. „Stop prywatyzacji JSW S.A.”, „Dość zamykania kopalń, dość likwidacji miejsc pracy” - m.in. takiej treści transparenty nieśli demonstranci.

Przed Śląskim Urzędem Wojewódzkim Dominik Kolorz, szef górniczej Solidarności, przedstawił protestującym postulaty zawarte w petycji skierowanej do premiera. Wśród nich znalazły się żądania zaprzestania przez rząd RP prób realizacji pośpiesznej i dzikiej prywatyzacji górnictwa węgla kamiennego w Polsce pod płaszczykiem przekazania akcji spółek węglowych do oferty publicznej. W petycji związkowcy domagają się również rezygnacji z prze-

prowadzenia ustawowych zmian, dotyczących przekazania nadzoru właścicielskiego z resortu gospodarki do Ministerstwa Skarbu Państwa, wykreślenia z projektu ustawy Prawo geologiczne i górnicze poprawki wniesionej przez posłów PO, dotyczącej opodatkowania wyrobisk i urzędzeń górniczych oraz renegotjacji zasad wprowadzenia przyjętego przez Unię Europejską pakietu klimatyczno-energetycznego, który, ich zdaniem, spowoduje wyniszczenie polskiej gospodarki i likwidację setek tysięcy miejsc pracy w kraju.

- Kiedyś za 100 zł można było kupić pełną siatkę zakupów, teraz za te same pieniądze kupimy tylko pół siatki - powiedział do protestujących Dominik Kolorz, nawiązując do podwyżek podatków i wzrostu cen surowców, a także blokowania przez pracodawców wzrostu wynagrodzeń. Kolorz przedstawił dramatyczną sytuację branży górniczej. Zapowiedział bezwzględna walkę z dziką prywatyzacją górnictwa i z zaniedbaniami w zakresie bezpieczeństwa pracy.

Do manifestantów wyszedł wojewoda śląski Zygmunt Łukaszczyk, któremu związkowcy przekazali petycję do premie-

ra. W dokumencie ostrzegli, że jeśli nie zostaną podjęte działania zmierzające do naprawy sytuacji w branży węglowej, to może nastąpić eskalacja protestów społecznych w całym województwie. W ocenie związkowców, te działania powinny zostać podjęte bezzwłocznie. Ich propozycją zawartą w petycji jest zorganizowanie publicznej debaty w sprawie funkcjonowania górnictwa w naszym regionie. Wojewoda obiecał, że przekaze petycję Donaldowi Tuskowi i ministrowi gospodarki Waldemarowi Pawlakowi.

Protest skierowany był przeciwko nieudolnemu nadzorowi właścicielskiemu,

fatalnemu zarządzaniu spółkami węglowymi, drastycznemu wzrostowi wypadkowości w kopalniach, próbie nierzetelnej i dzikiej prywatyzacji Jastrzębskiej Spółki Węglowej oraz sygnowanym przez rząd RP aktem prawnym, które w ocenie związkowców spowodują wydrenowanie finansów z kopalń, a w konsekwencji upadłość tych zakładów.

Rozwiązanie protestu nastąpiło pod siedzibą Katowickiego Holdingu Węglowego, Górniczą Solidarność podczas demonstracji wsparli związkowcy z pozostałych branż z Regionu Śląsko-Dąbrowskiego oraz członkowie Zarządu Regionu.

OŚWIATOWA SOLIDARNOŚĆ DOMAGA SIĘ ODWOŁANIA MINISTER HALL

Oświatowa „S” chce dymisji minister Hall i rozpoczęła zbieranie podpisów pod petycją w tej sprawie. Związkowców niepokoi likwidacja szkół i placówek oświatowych. Ponad 120 tys. podpisów pod petycją o odwołaniu minister edukacji Katarzyny Hall wpłynęło do tej pory do Sekcji Krajowej Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”.

Podpisy wciąż napływają i będą zbierane jeszcze kilka dni. W przyszłym tygodniu oświatowa "S" przekaze podpisy Prezesowi Rady Ministrów. Pracownicy oświaty zrzeszeni w NSZZ "S" aktywnie włączą się w zapowiadane akcje protestacyjne całego Związku z zaznaczeniem swoich postulatów.

Decyzja oświatowej „S” to wynik działań resortu edukacji pod kierownictwem minister Katarzyny Hall, które niszczą system oświaty oraz uderzają w nauczycieli, uczniów i rodziców.

Związek z dużym niepokojem obserwuje proces likwidacji szkół i placówek oświatowych. Z zebranych przez Sekcję Krajową Oświaty NSZZ „S” danych wynika, że w całym kraju planuje się likwidacje ok. 500 szkół. Najwięcej szkół i placówek oświatowych zniknie w Łodzi - aż 19.

Zdaniem związkowców z KSO nowelizacja ustawy o systemie oświaty zachęcała jednostki samorządu terytorialnego

do pozbywania się szkół. Przyjęta przed dwoma laty ustawa znacznie ograniczyła kompetencje kuratora oświaty w tym zakresie. Obecnie opinia kuratora oświaty w sprawie likwidacji szkoły nie jest wiążąca dla samorządu terytorialnego. Szkoda, że samorządowcy, którzy szukają oszczędności likwidując szkoły i ograniczając uprawnienia nauczycieli, nie występują do rządu o zwiększenie nakładów na edukację - mówi Jaranowski. Paradoksalnie podczas wyborów samorządowych troska o jakość oświaty była głównym punktem programów wyborczych kandydatów na wójtów, burmistrzów i prezydentów. Ocena działalności minister Hall oraz planowane akcje przeciwko dalszemu niszczeniu systemu edukacji były tematem zorganizowanej dzisiaj przez Sekcję Krajową Oświaty, konferencji prasowej.

Obradujące w Warszawie WZD Sekcji Krajowej postanowiło również o kontynuowaniu akcji informacyjnej o zagrożeniach dla oświaty, zwłaszcza znajdujących się w nowej podstawie programowej (drastyczne ograniczenie godzin języka polskiego i historii w liceach) oraz najnowszym projekcie nowelizacji ustawy o systemie oświaty. Resort edukacji zakłada w nim m.in. możliwość całkowitego pozbywania się przez samorządy lokalne zadań edukacyjnych poprzez przekazywanie szkół i placówek oświatowych organizacjom poza-

rządowym i innym osobom prawnym i fizycznym, rewolucję w nadzorze pedagogicznym i systemie oceniania (likwidacja kuratoriów oświaty, centralnej i okręgowych komisji egzaminacyjnych). Skutkiem zmian

w ustawie o systemie oświaty z 2009 r. jest m.in. likwidacja w tym roku ok. 500 placówek oświatowych - alarmują związkowcy w specjalnym oświadczeniu.

OBYWATELSKA INICJATYWA „SOLIDARNOŚCI”

Związek rozpoczął akcję zbierania 100 tys. podpisów pod projektem ustawy przewidującym wzrost płacy minimalnej do 50 proc. przeciętnego wynagrodzenia w Polsce.

„Solidarność” jest inicjatorem projektu ustawy, ale z powodów formalnych powołała Komitet Inicjatywy Obywatelskiej, który tworzą przedstawiciele związku: członkowie Prezydium KK oraz przewodniczący regionów i sekretariatów branżowych.

Henryk Nakonieczny, członek Prezydium KK przewiduje, że projekt zostanie przedłożony marszałkowi po obradach najbliższej Komisji Krajowej. Aktualnie zbierany jest pierwszy tysiąc podpisów, niezbędny do zgłoszenia projektu marszałkowi Sejmu i zarejestrowania Komitetu Inicjatywy Obywatelskiej. Następnie rozpocznie się akcja zbierania 100 tys. podpisów wraz z promocją projektu.

- Projekt łączy minimalne wynagrodzenie ze średnią pensją. Obecnie nie ma żadnych formalnych mechanizmów, które wiązałyby minimalną płacę ze średnim wynagrodzeniem w gospodarce narodowej. My proponujemy ścieżkę wzrostu najniższej płacy do poziomu 50 procent średniego wynagrodzenia - tłumaczy Henryk Nakonieczny.

Zmniejszyć nierówności

Solidarność od lat walczy o zwiększenie płacy minimalnej, bo jej niski poziom nie pozwala na utrzymanie się z pracy. A pracownicy, którzy ją otrzymują, są klientami opieki społecznej.

- Wynagrodzenie ma uwzględniać nie tylko czynnik ekonomiczny, ale i społeczny - podkreśla Henryk Nakonieczny. Wyższa płaca minimalna powinna zahamować wzrost rozwarstwienia społecznego. Obecnie najniższe wynagrodzenie

otrzymuje ponad 350 tys. pracowników, ale jest to liczba zaniżona. Statystyki GUS uwzględniają bowiem tylko zatrudnionych w firmach powyżej 9 osób. W mniejszych podmiotach gospodarczych osób pracujących za minimalną płacę jest prawdopodobnie jeszcze więcej.

Nawet milion podpisów

Henryk Nakonieczny przewiduje, że Komitetowi Inicjatywy Obywatelskiej, przy wsparciu struktur Solidarności, uda się zebrać od pół do miliona podpisów. Ale z uwagi na krótki czas pozostający do wyborów parlamentarnych proponuje, by jak najszybciej złożyć wymagane 100 tys. podpisów, a potem akcję kontynuować. Procedury przewidują, że od momentu przekazania marszałkowi sejmu obywatelskiej inicjatywy ustawodawczej z poparciem 100 tys. osób, ma on miesiąc na podanie projektu ustawy pod obrady sejmu. Jeżeli projekt z wymaganą liczbą podpisów wpłynąłby pod koniec czerwca, to jeszcze przed przerwą wakacyjną musiałoby się odbyć jego pierwsze czytanie i cały proces legislacyjny zakończyłby się w tej kadencji.

Ale trzeba zaznaczyć, że koniec urzędowania parlamentu nie zamyka procesu legislacyjnego. Po rozpoczęciu nowej kadencji marszałek sejmu ma obowiązek poddać projekt obywatelski pod głosowanie, bez konieczności ponownego zbierania podpisów.

Politycy powinni być za

Henryk Nakonieczny nie przewiduje większego sprzeciwu polityków przy przyjmowaniu ustawy o płacy minimalnej. Uważa nawet, że powinna uzyskać poparcie ministra finansów, bo przysporzy budżetowi dodatkowych środków. - Obciążenia budżetu państwa z tytułu wzrostu minimalnego wynagrodzenia o 10 zł wynoszą rocznie

około 2 mln zł. To są wyliczenia Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. A z tytułu takiego wzrostu minimalnego wynagrodzenia do budżetu trafi z samego podatku dochodowego około 3 mln zł, nie mówiąc o wpływach wynikających ze wzrostu składek na ubezpieczenia: społeczne, zdrowotnie i z podatku VAT. Dla budżetu państwa to pozytywne rozwiązanie, bo przynosi więcej dochodów niż wydatków - podkreśla.

Jeśli nawet politycy poparliby projekt, to jego przeciwnikami mogą się okazać pracodawcy.

- Najwyższy czas skończyć z wykorzystywaniem pracowników, bo jeżeli ktoś proponuje wynagrodzenie, które nie pozwala nawet na najskromniejsze utrzymanie, to oznacza wyzysk, a postęp cywilizacyjny nie zakłada wyzysku. Ponadto w konstytucji mamy zapisaną społeczną gospodarkę rynkową, a nie ustrój wyzysku - argumentuje Nakonieczny, ale nie wyklucza, że pracodawcy mogą być przeciw ustawie.

- My proponujemy kompromis, ponieważ podwyżkę uzależnimy od wzrostu gospodarczego. Nie mówimy, że gdy nie występuje wzrost gospodarczy, ma wzrastać wynagrodzenie minimalne. Ale gdy odnotowujemy wzrost, powinien przekładać się on na konsumpcję społeczną, na wzrost

poziomu życia - zaznacza Henryk Nakonieczny.

Bogdan Biś, wiceprzewodniczący Komisji Krajowej, zwraca uwagę, że w poszerzającym się europejskim rynku pracy polscy pracodawcy, którzy nie będą dbać o płace pracowników, mogą mieć trudności w ich zdobywaniu. - Chyba że liczą, iż będą mogli zatrudniać Ukraińców czy Chińczyków - zauważa. Podkreśla jednocześnie, że takie kraje UE jak Francja, Anglia, Włochy czy Niemcy dbają o własny krajowy rynek pracy i o swoich pracowników. Konceptcja podniesienia minimalnego wynagrodzenia to także szansa dla młodych.

- Niestety, oferty pracy, które są skierowane do młodych wkraczających na rynek pracy, przewidują w większości zatrudnianie ich za minimalne wynagrodzenie. Z punktu widzenia pracownika nie jest rzeczą bagatelną, jeżeli proponuje mu się 1000 czy 1440 zł - podkreśla Biś.

Obywatelska inicjatywa ustawodawcza w sprawie podwyższenia płacy minimalnej będzie skierowana do wszystkich Polaków. Akcje zbierania podpisów będą przeprowadzane we wszystkich większych miastach.

- *Barbara Madajczyk-Krasowska,*
www.tygodniksolidarnosc.com

STOP PRZEMOCY W PRACY

Obrażanie pracowników, groźby czy upokarzające zachowania - te zjawiska muszą zniknąć ze środowiska pracy. Porozumienie w sprawie eliminowania przemocy w miejscu pracy podpisało na forum Komisji Trójstronnej szefowie związków zawodowych i pracodawców z Komisji Trójstronnej.

Jednym z podstawowych obowiązków pracodawcy jest zapewnienie pracownikom bezpiecznych warunków pracy. Coraz częściej zaczyna się przez to rozumieć również czynniki wpływające na dobry stan psychiczny pracowników. Taka jest tendencja unijna, a jej wyrazem są dwa porozumienia europejskich partnerów społecznych. Jedno dotyczy stresu związanego z pracą a drugie nękania i przemocy w pracy

- mówi Barbara Surdykowska, ekspert NSZZ „Solidarność”.

Nękanie i przemoc mogą być powodowane nieakceptowanym zachowaniem i przyjmować różne formy: fizyczne, psychiczne lub o charakterze seksualnym. Mogą występować w każdym miejscu pracy, niezależnie od wielkości przedsiębiorstwa, obszaru działalności lub formy stosunku pracy. Zaliczamy do nich jednorazowe przypadki lub systematyczne wzorce zachowań. Do nękania czy przemocy może dochodzić między współpracownikami, między przełożonym a podwładnymi lub ze strony osób trzecich, np. klientów, czy podopiecznych. Dotyczy to szczególnie sektora usług, np. ochrony osób i mienia, handlu czy ochrony zdrowia.

Polscy partnerzy społeczni deklarują w zawartym porozumieniu, iż w ramach relacji pracodawca pracownik nie będą tolerowane żadne przejawy nękania czy przemocy. Natomiast eliminowanie i ograniczanie zagrożeń spowodowanych występowaniem tych zjawisk w miejscu pracy powinno być przedmiotem wspólnej troski pracodawców oraz pracowników i ich przedstawicieli przy wsparciu ze strony władz publicznych.

Partnerzy społeczni zwracają uwagę na potrzebę promocji działań zapobiegających nękanii i przemocy w pracy, identyfikowaniu tych problemów czy właściwej prewencji. - Tym bardziej, że jak szacuje Światowa Organizacja Zdrowia do 2020 roku problemy psychiczne będą podstawową przyczyną niezdolności do dalszej pracy. Dbłość o dobry stan psychiczny pracowników prowadzi do zmniejszenia absencji, poprawia relacje między pracownikami oraz zwiększa efektywność pracy a to już przekłada się na finanse - uważa

Surdykowska. Jak dodaje, Fundacja Dublińska obliczyła, że roczne straty z powodu stresu związanego z pracą w UE15 w 2002 roku szacowane były na poziomie 20 miliardów euro. Badania wskazują, że najczęściej występującą formą przemocy są słowne zniewagi. Skarży się nie ponad 12 proc. badanych przez Fundację Dublińską pracowników.

Podpisana przez partnerów społecznych deklaracja to kolejny po porozumieniu w sprawie telepracy i stresu w pracy, przykład wdrożenia w Polsce Europejskiego Porozumienia Ramowego. Porozumienie dotyczące nękania i przemocy w miejscu pracy na poziomie europejskim zostało podpisane przez organizacje pracowników - EKZZ i pracodawców - BusinessEurope, UEAPME i CEEP w kwietniu 2007r. Negocjacje w sprawie wdrożenia w Polsce porozumienia podjęto z inicjatywy NSZZ „Solidarność” w 2009 r.

- *Dział Informacji KK*

Lewiatan

Pracodawcy RP

Rok założenia 1989

WSPÓLNA DEKLARACJA PARTNERÓW SPOŁECZNYCH DOTYCZĄCA NĘKANIA I PRZEMOCY W MIEJSCU PRACY

1. Wprowadzenie

Polscy partnerzy społeczni uznają, że eliminowanie i ograniczanie zagrożeń spowodowanych nękaniami i przemocą w miejscu pracy powinno być przedmiotem wspólnej troski pracodawców, organizacji pracodawców oraz pracowników i ich przedstawicieli, a także spotykać się z odpowiednim wsparciem ze strony władz publicznych.

Zjawisko nękania i przemocy w miejscu pracy nie może być akceptowane w jakiegokolwiek formie, niezależnie od tego czy występuje wewnątrz przedsiębiorstwa, czy też jest efektem oddziaływania ze strony osób trzecich.

Prawo UE i prawo krajowe określają obowiązek pracodawcy w zakresie ochrony pracowników przed nękaniami i przemocą w miejscu pracy.

2. Cel

Deklaracja służy wdrożeniu w Polsce Europejskiego Porozumienia Ramowego z dnia 26 kwietnia 2007 r. dotyczącego nękania i przemocy w miejscu pracy (zwanego dalej: Europejskim Porozumieniem Ramowym).

Deklaracja określa działania służące uwrażliwieniu oraz poprawie stanu świadomości pracodawców, pracowników, organizacji pracodawców i związków zawodowych odnośnie problematyki zjawiska nękania i przemocy w miejscu pracy.

Strony deklaracji zalecają swoim członkom prowadzenie tych działań w duchu dialogu społecznego.

Związki zawodowe, - niezależnie od braku takiego formalnego wymogu, powinny wspierać pracodawców w przeciwdziałaniu nękaniami i przemocą w miejscu pracy.

Działania wymienione w niniejszej deklaracji będą realizowane w zakresie, w jakim mieszczą się w kompetencjach partnerów społecznych.

3. Opis

Nękanie i przemoc mogą być powodowane nieakceptowanym zachowaniem jednej lub więcej osób i przyjmować różne formy. Mogą występować w każdym miejscu pracy, niezależnie od wielkości przedsiębiorstwa, obszaru działalności lub formy stosunku pracy, ale niektóre grupy zawodowe i sektory mogą być bardziej narażone. W praktyce, problem ten nie dotyczy wszystkich pracodawców i wszystkich pracowników.

Nękanie polega na systematycznym i umyślnym znieważaniu, zastraszaniu lub poniżaniu pracowników lub przełożonych w okolicznościach związanych z pracą.

Przemoc polega na naruszeniu nietykalności cielesnej lub godności osobistej pracownika lub przełożonego w okolicznościach związanych z pracą.

Na niektórych stanowiskach pracy może występować zagrożenie przemocą ze strony osób trzecich. Dotyczy to, w szczególności, sektora usług.

Sprawcą/sprawcami nękania i przemocy może być pracownik lub przełożony bądź więcej pracowników lub przełożonych, a celem lub skutkiem takiego działania jest naruszenie godności konkretnej osoby - pracownika lub przełożonego, wpływ na jego zdrowie lub stworzenie wrogiej atmosfery w pracy.

Partnerzy społeczni podkreślają, że w ramach wszelkich relacji między pracownikami oraz przedstawicielami pracowników (w tym związków zawodowych) a pracodawcą i organizacjami pracodawców, a także między samymi pracownikami, żadne przejawy nękania i przemocy nie powinny być tolerowane.

4. Działania zapobiegawcze i rozwiązywanie problemów

Partnerzy społeczni będą promować inicjatywy służące uwrażliwieniu pracodawców i pracowników na potrzebę działań prewencyjnych w odniesieniu do zjawiska nękania i przemocy w miejscu pracy.

W szczególności może to dotyczyć podejmowania takich działań jak:

- wskazywanie znaczenia identyfikacji przemocy i nękania w miejscu pracy, zapobiegania tym zjawiskom oraz skutecznego rozwiązywania problemów z nimi związanych;
- uświadamianie wagi identyfikacji czynników mogących powodować zagrożenie nękaniami i przemocą w miejscu pracy;

- podkreślanie potrzeby dbałości o przestrzeganie zasad współżycia społecznego w miejscu pracy;
- uświadamianie wartości wynikającej z dokonywania oceny ryzyka zawodowego z uwzględnieniem czynników mogących powodować zagrożenie nękaniami i przemocą w miejscu pracy.

Partnerzy społeczni uznają, że powyższe działania mogą być realizowane między innymi poprzez odpowiednio dobrane i przeprowadzane szkolenia.

Rozwiązywanie problemów dotyczących zjawiska nękania lub przemocy w miejscu pracy powinno odbywać się w sposób wskazany w części 4 Europejskiego Porozumienia Ramowego, z uwzględnieniem przejrzystych procedur, sformułowanych na szczeblu przedsiębiorstwa i uwzględniających następujące założenia:

- należy zachowywać dyskrecję, aby chronić godność i prywatność wszystkich osób, których dotyczy problem;
- żadne informacje nie mogą być ujawnione stronom niezaangażowanym w dany przypadek;
- skargi powinny być badane i rozpatrywane bez zbędnej zwłoki;
- wszystkie zaangażowane strony powinny zostać wysłuchane w sposób bezstronny i być traktowane sprawiedliwie;
- skargom powinno towarzyszyć ich szczegółowe uzasadnienie;
- fałszywe oskarżenia nie będą tolerowane, a ich formułowanie spotka się z sankcjami;
- W niektórych przypadkach może zachodzić potrzeba uzyskania wsparcia zewnętrznego.

Procedury te powinny być przedstawione pracownikom w sposób przyjęty u danego pracodawcy.

Sygnatariusze niniejszej deklaracji oczekują od władz publicznych włączenia się w realizację jej celów poprzez:

- opracowanie narzędzi ułatwiających identyfikację czynników mogących powodować zagrożenie nękaniami i przemocą w miejscu pracy, uwzględniających specyfikę sektorów, grup zawodowych oraz wielkość przedsiębiorstw.
- przygotowanie przy wsparciu partnerów społecznych akcji mającej na celu promocję, wśród przedsiębiorców i pracowników, potrzeby przeciwdziałania zagrożeniu zjawiskami nękania i przemocy w miejscu pracy oraz ich skutkom.

Partnerzy społeczni podkreślają, że prewencja wobec zagrożenia zjawiskiem nękania i przemocy w miejscu pracy powinna mieć charakter zindywidualizowany. Dlatego, szczególne znaczenie mają rozwiązania podejmowane na szczeblu zakładu pracy, dostosowane do specyfiki i potrzeb poszczególnych przedsiębiorstw.

Strony niniejszej deklaracji będą promować włączanie tej problematyki do negocjacji układów zbiorowych pracy na poziomie ponadzakładowym i zakładowym, prowadzonych przez organizacje lub podmioty będące bezpośrednio lub pośrednio członkami stron niniejszej deklaracji.

W przypadku, kiedy podjęta zostanie decyzja o przeglądzie Europejskiego Porozumienia Ramowego, strony deklaracji bez zbędnej zwłoki podejmą wspólne działania przeglądowe na poziomie krajowym.

Strony podkreślają, że cenna jest wymiana wzajemnych doświadczeń i dobrych praktyk dotyczących radzenia sobie ze zjawiskiem nękania i przemocy w miejscu pracy. W związku z tym, podejmą starania w celu koordynacji tej wymiany oraz ustalania ewentualnych wspólnych inicjatyw. W terminie 3-ech miesięcy od podpisania deklaracji powołany zostanie Zespół ds. problematyki zjawiska nękania i przemocy w miejscu pracy.

Każda z organizacji-sygnatariuszy niniejszej deklaracji desygnuje do pracy w Zespole dwóch przedstawicieli.

Piotr Duda

Przewodniczący Komisji Krajowej
NSZZ „Solidarność”

Jan Guz

Przewodniczący Ogólnopolskiego
Porozumienia Związków Zawodowych

Tadeusz Chwałka

Przewodniczący Forum
Związków Zawodowych

Henryka Bochniarz

Prezydent Polskiej Konfederacji
Pracodawców Prywatnych Lewiatan

Andrzej Malinowski

Prezydent Pracodawców
Rzeczypospolitej Polskiej

Jerzy Bartnik

Prezes
Związku Rzemiosła Polskiego

Warszawa, 24 marca 2011 r.

ARTYKUŁ MIESIĄCA

PRAWA PRACOWNICZE TO WOLNOŚCI OBYWATELSKIE

Deklaruję, że jeżeli Komisja Krajowa Solidarności dojdzie do wniosku, że chce, bym z pozycji ministerstwa ocenił, czy w pewnych sprawach nie doszło do przewlekłości postępowań sądowych, to obejmę je nadzorem i takiej analizie dokonam - mówi Krzysztof Kwiatkowski, minister sprawiedliwości, w rozmowie z Ewą Zarzycką.

- Prawo pracy jest taką samą gałęzią prawa jak prawo karne czy cywilne, tak?

- Oczywiście. Każda z dziedzin prawa ma swoją specyfikę. Nigdy bym nie powiedział, że któraś jest gorsza lub lepsza od innych. Z tym, że Ministerstwo Sprawiedliwości czuwa nad zmianami przepisów głównie w obszarze kodeksu prawa cywilnego, karnego oraz kodeksów postępowań cywilnego i karnego. Ministerstwem wiodącym w przypadku prawa pracy i ustaw związanych z prawami pracowniczymi jest Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej.

- Lecz łamanie szeroko pojętego prawa pracy nie jest równie poważnie traktowane jak łamanie prawa karnego czy cywilnego. Premierzy często mówią o prawie, przestępczości, żaden z nich jednak nie pogroził palcem, nie powiedział, że ci, którzy łamią prawo pracy, będą ścigani i karani.

- Trudno mi się wypowiadać na temat działalności premierów. W ciągu ostatnich dwudziestu lat kilku z nich było wyjątkowo silnie związanych ze związkiem zawodowym Solidarność, w tym Jerzy Buzek, którego sekretarzem osobistym byłem przez cztery lata.

- Owszem. Ale to nic w sprawie, o której mówimy, nie zmieniło.

- Też miałem takie przekonanie, jeszcze jako prokurator generalny, że niektóre instytucje państwa, w tym prokuratura, często podchodzą zbyt nonszalancko do naruszenia praw pracowniczych.

Jeszcze jako minister sprawiedliwości i prokurator generalny podejmowałem kilka interwencji. Np. na prośbę przewodniczącego Regionu Ziemi Łódzkiej interweniowałem w Pabianicach, gdzie zastraszano grupę pracowników, którzy zaczęli organizować komisję zakładową Solidarności. Po szczegółowym zapoznaniu się z sytuacją uznałem, że decyzja prokuratury o braku wszczęcia postępowania była błędna i podjąłem interwencję w trybie nadzoru przez właściwą prokuraturę nadrzędną.

- Takie sprawy bardzo często są umarzane. A postępowanie przygotowawcze jest, by użyć eufemizmu, niedbałe.

- Nie mogę podsumowywać obecnej pracy prokuratury w tym zakresie, bo nie jestem już prokuratorem generalnym. Statystyki są jednak wymowne: w 2010 r. do prokuratury trafiło z inspekcji pracy 1206 zawiadomień o popełnieniu przestępstwa. Z tego jedynie 150 spraw skończyło się wniesieniem aktu oskarżenia do sądu. Jednak gdy sprawowałem tę funkcję i analizowałem sprawy, na które zwracała mi uwagę Solidarność, bo staram się utrzymywać kontakt z każdym z przewodniczących Solidarności, to okazywało się, że zbyt często prokuratura kończyła postępowanie przygotowawcze bez skierowania aktu oskarżenia do sądu. Najczęstszym argumentem, jakim się wtedy posługiwano, była znikoma społeczna szkodliwość czynu. Oznacza to, że stwierdzano, iż rzeczywiście doszło do naruszenia przepisów, ale prokuratorzy uznawali za niecelowe kierowanie sprawy do sądu. I wtedy, i teraz uważam, że takie działanie było działaniem niewłaściwym. Naruszanie praw pracowniczych jest identyczną sytuacją jak naruszenie innych praw.

- To w dużej mierze tylko teoria. Jeżeli ktoś broni napadniętego, najczęściej staje przed sądem pod zarzutem uczestnictwa w bójce. Jeżeli ktoś nie

płaci pensji pracownikom - bardzo często przed oblicze sędziów nie trafia.

- Kiedy byłem prokuratorem generalnym tłumaczyłem swoim współpracownikom, że w części spraw pracowniczych mamy do czynienia z najbardziej dramatycznym zakończeniem, czyli z rozwiązaniem stosunku pracy. Jak można w takiej sytuacji mówić o niskiej społecznej szkodliwości, zwłaszcza że często pracę traci jedyna osoba utrzymująca rodzinę? W dodatku traci ją nie dlatego, że ma mniejsze umiejętności albo nierzetelnie wykonuje swoje obowiązki, tylko dlatego, że ten ktoś zrzucił się lub chciał się zrzucić - bo wiele tych spraw dotyczyło sytuacji, w których pracownicy rozpoczynali dopiero procedurę rejestracji np. komisji zakładowej Solidarności. To, że nadal, po ponad wieku funkcjonowania praw pracowniczych, gdzie prawo do zrzeszania się w organizacjach związkowych zostało uznane za jedno z podstawowych praw i wolności obywatelskich, zwalnia się pracownika z pracy ze względu na to, że chciał z tego prawa skorzystać, było dla mnie sytuacją absolutnie nie do przyjęcia.

- Mówi Pan o tym w czasie przeszłym...

- ...w kontekście prokuratury. Ale w kontekście środowiska sędziowskiego, pamiętając, że minister sprawiedliwości ma wyłącznie nadzór administracyjny nad sądami, mogę mówić w czasie teraźniejszym.

- Pracodawcy łamią prawo świadomie, wiedzą, co czynią. Czy dlatego, że mogą sobie na to pozwolić? Że jest na to przyzwolenie?

- Wiem, jak trudno zmienić nastawienie osób, które wykonują swój zawód - prokuratora, sędziego - przez bardzo wiele lat. Daleko łatwiej uwrażliwić na pewne sprawy osoby, które dopiero zaczynają pracę. Stąd całkiem niedawno rozmawiałem z dyrektorem Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury. Szkoła stosunkowo niedawno rozpoczęła działalność. To nowy tryb dojścia do zawodu sędziego i prokuratora. W trakcie mojej rozmowy z dyrektorem prosiłem o to, aby pamiętał w sposób szczególny o sprawach z zakresu praw pracowniczych. Ta prośba wzięła się z mojej oceny sytuacji, a ta - mówię to ze smutkiem - z konkretnych zdarzeń.

- Ale zanim szkoła wypuści absolwentów, zanim oni zaczną stanowić znaczną grupę wśród prokuratorów i sędziów... Czy już teraz można coś zmienić, np. w postępowaniu przygotowawczym? Solidarność proponuje, by włączyć do niego inspektorów Państwowej Inspekcji Pracy.

- Konkluzją mojej ostatniej rozmowy z przewodniczącym Komisji Krajowej Piotrem Dudą była prośba o przygotowanie przez Solidarność zestawu konkretnych propozycji legislacyjnych. Nie chcę teraz rozstrzygać, które z nich miałyby szansę na realizację. Chcę jednak złożyć deklarację: jestem otwarty na taką współpracę. Rozmawiałem też z głównym inspektorem pracy. Ze swej strony nie widzę przeszkód, by rozważać zmiany przepisów, zwłaszcza proceduralnych, żeby takie nowe możliwości dopuścić. I tak np. rozważam wysuniętą przez Państwową Inspekcję Pracy propozycję zmiany przepisów kodeksu postępowania karnego dotyczących postanowienia o odmowie wszczęcia dochodzenia czy o jego umorzeniu. Obecnie postanowienia te nie wymagają uzasadnienia. PIP chce, aby skuteczność składania zażaleń była większa. Dlatego postuluje, aby inspektorzy znali uzasadnienia i motywy, jakimi kierował się prokurator. Zdaniem Inspekcji Pracy wówczas skuteczniej odpowiadałoby na argumenty. Poza tym Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury prowadzi szkolenia ustawiczne. Nie wykluczam i tutaj szerszej współpracy ze związkiem.

- Firmy, które mają swoje siedziby w krajach starej Unii, tam przestrzegają praw pracowniczych. W Polsce zaś często uprawiają dziki kapitalizm. Wyczuwają, że tutaj można?

- Całkiem niedawno miałem interesującą rozmowę z portugalskim ministrem sprawiedliwości, gratulowałem mu sukcesu ekonomicznego sieci Biedronka w Polsce. Rozmowę zakończyłem życzeniami, by firma, która odniosła tak duży sukces gospodarczy, mogła się również pochwalić najwyższymi standardami pracowniczymi. Szczególnie że zyski finansowe, które osiąga w Polsce, są wielokrotnie większe niż w kraju macierzystym.

- Pana rozmówca zrozumiał aluzję?

- Doskonale.

- Przed sądami pracy sprawy ciągną się długo, dla kogoś kto stracił środki do życia, utrzymania rodziny, to dramat. Czy nie można tego zmienić?

- Jako minister sprawiedliwości nie mogę oceniać sfery orzeczniczej sądów. Mogę jednak sprawdzić, czy nie dochodzi do przewlekłości postępowania. Deklaruję, że jeżeli Komisja Krajowa Solidarności dojdzie do wniosku, że chcę, bym z pozycji ministerstwa ocenił, czy w pewnych sprawach nie doszło do przewlekłości postępowań sądowych, to obejmę je nadzorem i takiej analizy dokonam.

- Pracodawcy coraz częściej żądają od starających się o pracę zaświadczenia o niekaralności. Kandydat na pracownika płaci za nie, bez żadnej gwarancji, że zostanie zatrudniony. To, moim zdaniem, nadużycie, chociaż nie dochodzi do łamania prawa.

- Pracodawca czy firma, która poszukuje pracownika, określa wymagania, które trzeba spełnić. Obowiązek przedstawiania zaświadczenia o niekaralności jest nadużywany. Nie mamy jednak wpływu na to, jakie kryteria ustala pracodawca. Mam jednak dobrą wiadomość. Rząd przygotował i już przyjął inicjatywę ustawodawczą, dzięki której np. zaświadczenie z Krajowego Rejestru Karnego będzie mogło być zamienione na pisemne oświadczenie pracownika. Nie trzeba będzie więc występować po ten dokument i ponosić kosztów.

- Czy planowana jest nowelizacja ustawy o pozwach zbiorowych, by objęła ona też sprawy pracownicze?

- Instytucja pozwu zbiorowego jest stosunkowo młodą instytucją w polskim porządku prawnym. Przypomnę, że przepisy ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym weszły w życie w lipcu 2010 r. Obecnie trwają dyskusje o ewentualnych możliwych nowelizacjach tych regulacji, tak aby rozszerzyć katalog spraw, w których mogłyby być zastosowane. Być może w katalogu tym znajdą się także sprawy pracownicze. Przepisy są nowe, musimy przeanalizować jak sprawdzają się w praktyce.

- Polacy pracują w wielu krajach UE. Media donoszą, że często są tam dyskryminowani. Co na to polski rząd?

- Całkiem niedawno interweniowałem u wiceprzewodniczącej Komisji Europejskiej Viviane Reding. To komisarz odpowiedzialny za obszar związany ze sprawiedliwością, prawami podstawowymi i obywatelstwem. Moja interwencja dotyczyła sytuacji, która miała miejsce w Holandii. Chodziło o wypowiedzi tamtejszego ministra pracy, który mówił o wydalaniu Polaków z Holandii natychmiast po zakończeniu przez nich pracy. Tego typu deklaracje, a tym bardziej działania, są sprzeczne z dyrektywą o swobodnym przepływie osób w UE i jawnie są działaniami dyskryminacyjnymi. Interweniowałem też u swojego holenderskiego odpowiednika. Sprawdziłem, czy argumenty, którymi szafowano w tym kraju, że Polacy, którzy przestają pracować, natychmiast korzystają z systemu opieki społecznej Holandii, są prawdziwe.

- I co się okazało?

- Że w 2009 r. w Rotterdamie, w jednym z największych miast Holandii, wydano ok. 30 tys. decyzji przyznających świadczenia z pomocy społecznej. Spośród nich tylko około 40 dotyczyło obywateli krajów Europy Środkowowschodniej, więc nie tylko Polaków - mimo że formalnie o takie świadczenia mogli się także ubiegać. Co to znaczy? Że absolutnie świadomie, nie chcę powiedzieć - cynicznie, ale na pewno populistycznie, używano tych argumentów. Na użytek tamtejszej opinii publicznej straszone obywatelami nowych krajów UE, przy czym w sposób szczególny, niestety, dyskusja ogniskowała się wokół Polaków - że zabierają miejsca pracy Holendrom, a jak pracę tracą, to w sposób nieuprawniony korzystają z systemu opieki społecznej.

- Odszczekano to?

- Po mojej interwencji, przedstawiciele administracji rządowej wycofali się z tych deklaracji. Oczywiście, tego typu głosy wypowiedziane przez różne, czasami na szczęście nieistotne środowiska polityczne, pojawiały się nie tylko w Holandii. Obowiązkiem przedstawicieli państwa polskiego jest podejmowanie interwencji. Osobiście czuję

się zobowiązany do działania na tym polu, gdyby się takie przypadki powtarzały.

- A sytuacje odwrotne? My, Polacy, dyskryminujemy cudzoziemskich pracowników?

- Nie będę tu operował statystykami, ale są takie przypadki. Media informują, że odkryto np. kolejną nielegalną szwalnię z grupą pracowników z Ukrainy, Chin czy Wietna-

mu. Moim zdaniem, jeżeli takie sprawy mogą dotyczyć wielu Polaków, to tym bardziej powinniśmy w sposób jednoznaczny reagować, kiedy dochodzi do podobnych naruszeń w naszym kraju. Musimy pamiętać, że prawa pracownicze to jeden z podstawowych elementów praw, wolności i swobód obywatelskich, a w Polsce - kraju, w którym powstała Solidarność - musimy o tym pamiętać szczególnie.